

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

Overzicht van COVID-19-maatregelen, ter ondersteuning in situaties van armoede en bestaansonzekerheid

dd. 5 mei 2020

**STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE,
BESTAANSONZEKERHEID EN SOCIALE UITSLUITING**

Inhoudstafel

1.	Inleiding.....	1
2.	Coördinatie van sociale maatregelen.....	2
3.	Communicatie.....	4
4.	Energie.....	6
5.	Water.....	10
6.	Wonen.....	12
7.	Dak- en thuisloosheid.....	18
8.	Sociale bescherming.....	20
9.	Werk en economie.....	26
10.	Schulden en belastingen.....	30
11.	Onderwijs.....	32
12.	Voedselhulp.....	39
13.	Zorg en Welzijn.....	41
14.	Justitie en detentie.....	45
	Overzicht maatregelen per beleidsniveau.....	46

1. Inleiding

In deze nota maken we een interfederaal overzicht van maatregelen van de verschillende overheden en administraties die tijdens de COVID-19-crisis een ondersteuning kunnen betekenen in situaties van armoede en bestaansonzekerheid. Het Steunpunt tot bestrijding van armoede kreeg immers de voorbije weken verschillende vragen voor een dergelijk overzicht. We hopen ook dat de verschillende maatregelen inspirerend kunnen werken.

Dit overzicht bevat uitsluitend maatregelen of initiatieven die door de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen zijn genomen. Uiteraard willen we tegelijk onze enorme waardering uitdrukken voor de verschillende initiatieven die door talrijke andere actoren op het terrein worden genomen. Het Steunpunt tot bestrijding van armoede zal zeker niet nalaten om in zijn komende werkzaamheden ook dergelijke initiatieven in de verf te zetten.

Dit overzicht is complementair met het werk van partnerorganisaties en -instellingen, op het vlak van overzichten voor een bepaald overheidsniveau, de inventaris van de impact van COVID-19 op situaties van armoede en bestaansonzekerheid, voorstellen voor nieuwe maatregelen... We verwijzen graag naar de websites van deze organisaties en instellingen. Uiteraard is en blijft het Steunpunt tot bestrijding van armoede aanspreekbaar voor concrete samenwerking in functie van de effectiviteit van de uitoefening van mensenrechten in armoedesituaties, ook in het kader van deze COVID-19-crisis.

De nota wordt regelmatig aangevuld en geactualiseerd. De maatregelen die zijn aangevuld of geactualiseerd – in vergelijking met de vorige versie – worden aangeduid met een arcering. Achteraan in de nota is ook een lijst van de maatregelen per beleidsniveau opgenomen.

Uw feedback op dit overzicht is steeds welkom via armoedebestrijding@cntr.be.

2. Coördinatie van sociale maatregelen

Federale staat

- **Oprichting van een interfederale Taskforce “kwetsbare groepen” binnen het kader van de COVID-19-pandemie**
  - Deze Taskforce bestaat uit de federale ministers bevoegd voor Armoedebestrijding, Sociale Integratie en Sociale Zaken, en de regionale ministers bevoegd voor Armoedebestrijding en Sociale Zaken. Ze zal op wetenschappelijk en technisch vlak worden bijgestaan door een werkgroep Sociale impact Covid-19, bestaande uit vertegenwoordigers van administraties. Daarnaast wordt ze ook bijgestaan door een raadplegingsgroep voorgezeten door de POD MI en waarvan zowel vertegenwoordigers van federale en regionale administraties, BAPN en mensenrechteninstellingen waaronder het Steunpunt tot bestrijding van armoede deel uitmaken.
  - De nieuwe taskforce zal:
    - nagaan wat de impact is op kwetsbare personen van de epidemie, de coronamaatregelen en de socio-economische maatregelen van de verschillende beleidsniveaus;
    - nagaan welke personen buiten de socio-economische maatregelen vallen en hun problemen zichtbaar maken;
    - voorstellen doen over bijkomende socio-economische maatregelen;
    - de coördinatie met de deelstaten aanmoedigen om te zorgen voor een betere afstemming van de maatregelen.
  - Na het einde van de COVID-19-maatregelen zal de taskforce evolueren van het opvangen van de eerste golf concrete problemen naar de analyse van de structurele gevolgen van de coronacrisis en de manier waarop dit kan worden aangepakt.

Vlaanderen

- Oprichting van een Task Force ‘Kwetsbare gezinnen’

- Op vrijdag 24 april 2020 heeft de Vlaamse regering op voorstel van de coördinerend minister voor Armoedebestrijding beslist om een ‘Taskforce kwetsbare gezinnen’ op te richten. De Task Force bestaat uit twee werkgroepen:
  - één met stakeholders die vertegenwoordigers bevat van organisaties binnen de domeinen van armoedebestrijding, sociaal werk, ouderen, personen met een handicap, samenleven, integratie en inburgering en vertegenwoordigers van de lokale besturen en het sociaal overleg. Het interfederaal Steunpunt tot bestrijding van armoede is aangezocht om vanuit hun deskundigheid met dialoogsessies en de thematiek ondersteuning te bieden aan deze werkgroep.
  - Een andere met de vertegenwoordigers van de coördinerend minister voor Armoedebestrijding, de minister-president en de vice-minister-presidenten. Aangevuld met vakministers op basis van de agenda. Het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zorgt voor de administratieve ondersteuning.

- Deze Task Force krijgt volgende doelstellingen mee:
  - detecteren van problemen op het terrein;
  - monitoring van de situatie bij kwetsbare groepen;
  - informatiedoorstroming vanuit beleid naar middenveld en mensen in een kwetsbare positie;
  - knelpunten bespreken en afspraken omtrent mogelijke acties in respons
  - voorstellen tot afstemming met de andere beleidsniveaus (federale en lokale besturen);
  - bekendmaken van de genomen acties ;
  - voorbereiden relance.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- Oprichting van een *task force d'urgence sociale*

- De Waalse Regering heeft, in samenwerking met het *Réseau wallon de lutte contre la pauvreté* (RWLP), een gewestelijke Taskforce opgericht met als bedoeling om een gecoördineerd beleid te voeren ten opzichte van kwetsbare personen binnen het kader van het COVID-19-beleid. Deze Taskforce staat ook in voor het overleg met de Federale Staat en de andere deelstaten.
- Deze Taskforce wordt gecoördineerd door het kabinet van de Minister-President en bestaat uit vertegenwoordigers van alle ministers, van het RWLP, van de Waalse administratie, van de *AviQ*, van de *FdSS* en van de *Fédération des CPAS wallons*. Het RWLP, de *FdSS* en de *Fédérations des CPAS wallons* staan in voor het contact met de terreinorganisaties die zich inzetten in de strijd tegen armoede.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Oprichting van een Taskforce Sociale Urgentie voor het Coronavirus

- Op initiatief van de minister van Sociale Zaken is een tijdelijke gewestelijke Taskforce opgericht met als bedoeling om - binnen de specifieke context van het COVID-19-beleid – snelle, efficiënte en gecoördineerde antwoorden te vinden op sociale urgenties. Dit gebeurt in overleg met lokale overheden en terreinorganisaties.
- Deze Taskforce bestaat uit vertegenwoordigers van bevoegde overheden, lokale overheden, OCMW's, zorginstellingen, middenveld en terreinorganisaties.

3. Communicatie

Vlaanderen

- Vertaling van de COVID-19-maatregelen

- Om kwetsbare en anderstalige burgers te bereiken tijdens de COVID-19-crisis werd voorzien in een vertaling van de maatregelen naar helder Nederlands en naar meerdere talen, zowel in tekstvorm als auditief, rond maatregelen over hygiëne, social distancing en restricties in het openbare leven. Deze vertalingen zijn beschikbaar op : <https://www.integratie-inburgering.be/corona-meertalige-info> en www.info-corona-virus.be/translation. Deze informatie werd breed verspreid via de verschillende elektronische kanalen en netwerken van de Vlaamse overheid die met kwetsbare burgers in contact komen.

[Meer informatie](#)

- Brief naar lokale besturen

- Brief van 26 maart 2020 van de minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, de minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding , en de minister van Brussel, Jeugd en Media aan de lokale besturen over de hulp- en dienstverlening voor kwetsbare burgers n.a.v. COVID-19.

Waals Gewest

- Versterking van de gratis telefoonnummers 1718 en 1719 en lancering specifieke FAQ

- Iedere persoon die een vraag heeft met betrekking tot de bestaande hulpmogelijkheden in verband met voeding, kredieten, huisvesting, werk- of werkloosheidssituatie wordt uitgenodigd om gebruik te maken van de twee kanalen die door de gewestelijke Taskforce zijn opgericht om een gepersonaliseerde begeleiding te verkrijgen:
  - de versterking van de gratis telefoonnummers 1718 (voor de Franstaligen) en 1719 (voor de Duitstaligen) ;
  - terbeschikkingstelling van een specifieke FAQ op : luttepauvrete.wallonie.be .

[Meer informatie](#)

- Vertaling van de COVID-19-maatregelen

De Waalse SeTIS, een vertaler-tolkdienst binnen het sociaal domein die onder andere door het Waals Gewest en Fedasil gesteund wordt, heeft het initiatief genomen om voor een vertaling te zorgen van de voorzorgsmaatregelen en beslissingen van de verschillende overheden om COVID-19 te bestrijden. De gekozen talen zijn degene die het meest gesproken zijn op het Waalse grondgebied. Al deze vertalingen zijn te vinden op: <https://setisw.com/infos-coronavirus/> .

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Gratis telefoonnummer voor sociale urgenties**

- Het nummer is bedoeld om elke vraag te oriënteren naar een operator die in staat is om ze te behandelen. Het biedt een uitgebreid luisterend oor en antwoorden op sociale noodsituaties.
- Het callcenter zal worden verzorgd door werknemers van de centra voor algemeen welzijnswerk en de centra voor globale sociale actie, eventueel aangevuld met werknemers uit andere ambulante sectoren.
- De telefonische oproepen zullen op 3 manieren worden beantwoord:
  - de vraag wordt rechtstreeks beantwoord als ze binnen het bevoegdheidsgebied van de receptionist valt;
  - de beller wordt doorverwezen naar een bevoegde professionele dienst;
  - de beller wordt doorverwezen naar een solidariteitsinitiatief (van burgers of plaatselijk) dat een relevant antwoord kan bieden en/of in het geval dat de vraag geen professionele opvolging vereist.
- Het gratis telefoonnummer 0800 35 243 is bereikbaar tussen 8 uur en 20 uur op weekdays en tussen 10 uur en 18 uur in het weekend.

[Meer informatie](#)

Duitstalige Gemeenschap

- **Verzending van een brief aan alle inwoners**

- Een informatieblad, met daarin alle info over de hulpmogelijkheden die bestaan in de Duitstalige Gemeenschap, zal worden opgestuurd aan alle inwoners van de Duitstalige Gemeenschap, als bijkomend informatiekanaal naast de digitale informatiemiddelen.

4. Energie

Federale Staat

- **Behandeling van de aanvragen aan het sociaal stookoliefonds**
  - De voorkeur moet gegeven worden aan de elektronische of schriftelijke procedure. De aanvragers kunnen het aanvraagformulier downloaden op de internetsite en een kopie of een foto maken van hun leveringsbon en dit alles per mail of elektronisch naar het OCMW sturen. De aanvragers kunnen eveneens alles in een enveloppe steken en die in de brievenbus van het OCMW steken.
  - Wat de termijn van 60 dagen betreft waarover de persoon beschikt om zijn aanvraag aan het OCMW te bezorgen, vanaf de leverdatum, kan de huidige periode worden beschouwd als overmacht. Bijgevolg zal iemand die zijn aanvraag bezorgt in april, terwijl de einddatum eind maart was, overmacht kunnen invoeren en aanspraak kunnen maken op de verwarmings-toelage wanneer aan de andere voorwaarden is voldaan.

[Meer informatie](#)

Vlaanderen

- **Tegemoetkoming in de water- en energiefactuur voor wie tijdelijk werkloos werd**
  - De Vlaamse overheid geeft een financiële tegemoetkoming voor 1 maand voor de betaling van de water- en energiefactuur voor werknemers die tijdelijk werkloos werden ten gevolge van COVID-19. De forfaitaire vergoeding bedraagt in totaal 202,68 euro en is als volgt samengesteld:
    - voor water 30,77 euro;
    - voor de verwarmingskosten 95,05 euro;
    - voor de elektriciteitskosten 76,86 euro.
  - Het is de bedoeling dat de Vlaamse overheid via informatie van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening komt tot een automatische en rechtstreekse storting van het bedrag op de rekening van de werknemer.
  - Deze vergoeding wordt eveneens uitbetaald aan de betrokken werknemers in volgende situaties:
    - bewoners in een appartementsgebouw met een gemeenschappelijke watermeter (op naam van de syndicus);
    - bewoners van een appartement of een wooneenheid van een sociale huisvestingsmaatschappij die collectief verwarmd wordt;
    - klanten met een budgetmeter.
  - Hiervoor is per 100.000 werknemers 20 miljoen euro uitgetrokken.

- Opladen budgetmeters

- Sommige oplaadpunten voor budgetmeters bevinden zich bijvoorbeeld in een bibliotheek of dienstencentrum. Die plaatsen zijn momenteel gesloten. De budgetmeter kan wel als volgt opgeladen worden:
  - in het geval van een digitale budgetmeter: online opladen, of daarvoor naar het OCMW en het Sociaal Huis gaan. Die blijven open op afspraak;
  - in het geval van een gewone budgetmeter (niet-digitaal): de kaart opladen bij het OCMW of het Sociaal Huis. Die blijven open op afspraak.

- Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit

- Zolang de strikte COVID-19-maatregelen van kracht zijn, zullen er geen afsluitingen gebeuren van gas of elektriciteit.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- Budgetmeters

- Tot 30 juni 2020 worden er geen budgetmeters geplaatst of geactiveerd en kan men, als men het wenst, een vermogensbegrenzer omzeilen.
- Klanten met een vermogensbegrenzer kunnen namelijk verder verbruiken, en zullen niet worden afgesloten. De klanten moeten hiervoor de kaart in de meter steken, de kaart daarna in een opladingspunt opladen tot een positief saldo van 5 euro, en vervolgens de kaart nogmaals in de meter steken. Indien de klant, omwille van financiële redenen, er niet in slaagt om op te laden tot een minimumkrediet, wordt deze uitgenodigd om contact op te nemen met zijn OCMW of de consumentendienst [Energie Info Wallonie](#).
- Alle lopende procedures rond plaatsing en reactivering van een budgetmeter worden geannuleerd. De betrokken klanten worden verder beleverd door hun commerciële leverancier volgens het huidige contract. Indien men geen beschermde klant is en getransfereerd is naar de distributienetbeheerder wegens een plaatsingsprocedure van meer dan 40 dagen, zal men door de commerciële leverancier als klant teruggenomen worden en beleverd worden volgens het contract met deze leverancier dat voorheen was geschorst.
- Als een klant een federaal beschermde klant is en men was getransfereerd naar de distributienetbeheerder, dan wordt men verder door de netbeheerder beleverd aan het sociaal tarief. Het contract waarmee men voorheen verbonden was aan een commerciële leverancier bestaat immers niet meer.
- Tussen 18 maart en 30 juni 2020, zal geen enkele plaatsing of reactivering van de budgetmeter plaatsvinden. Het is de leverancier verboden om aan de distributienetbeheerder te vragen om bij een klant een budgetmeter te plaatsen of deze te reactiveren.

- Een [financiële hulp](#) wordt voorzien voor gezinnen met een budgetmeter: 100 euro voor gezinnen met een budgetmeter voor elektriciteit (70.000 gezinnen) en 75 euro voor gezinnen met een budgetmeter voor gas (32.000 gezinnen).
- **Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit**
  - Een afsluiting is verboden tussen 18 maart 2020 en 30 juni 2020. De enige uitzondering is voorzien in het kader van veiligheidsmaatregelen. Een klant zal dus niet worden afgesloten, ook niet in het geval van volgende situaties: weigering van plaatsing van een budgetmeter, een MOZA-procedure, een uitspraak van de *Commission locale pour l'énergie* voor de onderbreking van de gegarandeerde minimumlevering, het verlies van statuut van beschermde klant, er geen nieuwe leverancier is gekozen, enzovoort. De klant moet geen enkel initiatief nemen om een afsluiting te vermijden.
  - Om van de 'niet-afsluiting' gebruik te maken met een actieve budgetmeter, dient men :
    - zijn kaart in de budgetmeter te steken;
    - zijn kaart in een oplaadpunt op te laden, tot een positief saldo van 5 euro ;
    - opnieuw zijn kaart in de budgetmeter steken.
  - Men kan dus energie verbruiken zonder afgesloten te worden, ook als het krediet opgebruikt is, tot 30 juni 2020. Wanneer van het noodd krediet wordt gebruikt, zal er een herlading nodig zijn om tot het minimumkrediet van 5 euro te komen. Deze energie is wel niet gratis. De betalingsmodaliteiten van de energie die verbruikt wordt tot 30 juni zijn nog niet vastgelegd.
  - Wanneer een klant zijn budgetmeter oplaadt tussen 18 maart en 30 juni 2020, wordt het krediet opgeslagen maar zal het tot 1 juli 2020 niet verminderen door het verbruik.
  - De periode van niet-afsluiting zal in principe vanaf 1 juli 2020 beëindigd worden. Een klant wiens saldo op die datum is opgebruikt, zal dus worden afgesloten. Het zal dus nodig zijn om de kaart op te laden tussen het einde van de maatregelen en 1 juli, in een oplaadpunt. De distributienetbeheerders zullen hierrond specifiek communiceren.
  - Personen die behoren tot de risicogroepen en/of zich momenteel niet kunnen verplaatsen naar een oplaadpunt om de periode van niet-afsluiting te activeren, kunnen contact opnemen met de distributienetbeheerder. Deze moet de nodige maatregelen nemen opdat de betrokken klant zou kunnen gebruik maken – zonder verplaatsing - van deze periode van niet-afsluiting.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit**

- Tijdens de winterperiode zijn afsluitingen van de gas- en elektriciteitstoevoer verboden. Normaal gezien geldt dat verbod van 1 oktober tot 31 maart. De Brusselse regering heeft die periode nu met drie maanden verlengd, tot en met 30 juni 2020.
- Als sociaal leverancier blijft Sibelga tot en met 30 juni de energielevering voor haar rekening nemen voor de klanten die betrokken zijn bij deze maatregel.

[Meer informatie](#)

5. Water

Vlaanderen

- **Tegemoetkoming in de water- en energiefactuur voor wie tijdelijk werkloos werd**
  - De Vlaamse overheid geeft een financiële tegemoetkoming voor 1 maand voor de betaling van de water- en energiefactuur voor werknemers die tijdelijk werkloos werden ten gevolge van COVID-19. De forfaitaire vergoeding bedraagt in totaal 202,68 euro en is als volgt samengesteld:
    - voor water 30,77 euro;
    - voor de verwarmingskosten 95,05 euro;
    - voor de elektriciteitskosten 76,86 euro.
  - De Vlaamse overheid zal - via informatie van de Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening – het bedrag automatisch en rechtstreeks storten op de rekening van de werknemer.
  - Deze vergoeding wordt eveneens uitbetaald aan de betrokken werknemers in volgende situaties:
    - bewoners in een appartementsgebouw met een gemeenschappelijke watermeter (op naam van de syndicus);
    - bewoners van een appartement of een wooneenheid van een sociale huisvestingsmaatschappij die collectief verwarmd wordt;
    - klanten met een budgetmeter.
  - Hiervoor is per 100.000 werknemers 20 miljoen euro uitgetrokken.
- **Verbod op afsluiten of begrenzen van het debiet van de waterlevering**
  - Zolang de strikte maatregelen van kracht zijn, zullen de exploitanten niet overgaan tot begrenzing of afsluiting.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- **Opschorting van waterafsluitingen en debietbegrenzers, en uitstel van betaling**
    - Op 22 april 2020 heeft de Waalse regering besloten om elke afsluiting of debietbegrenzing van watervoorziening te verbieden voor een duur van 60 dagen vanaf 1 april 2020, ter ondersteuning van burgers met betalingsmoeilijkheden.
    - De watermaatschappij CILE (*Compagnie Intercommunale Liégeoise des Eaux*) heeft de beslissing genomen om:
      - de afsluitingen wegens wanbetaling op te schorten;
      - alle debietbegrenzers weg te halen;
      - de betaling van alle waterfacturen met 60 dagen uit te stellen;
- tot de normalisering van de situatie in het Gewest.

[Meer informatie](#)

- De watermaatschappij SWDE (*Société wallonne des eaux*) voorziet :
  - een gemakkelijkere toekenning van afbetalingsplannen;
  - een uitstel van betaling van de facturen tot 30 juni voor klanten die direct getroffen worden door de COVID-19- maatregelen (bedrijven, KMO, zelfstandigen, particulieren in technische werkloosheid...). De vraag moet per telefoon gesteld worden bij de klantendienst;
  - de opschorting van waterafsluitingen wegens wanbetaling tot de normalisering van de situatie;
  - het weghalen van debietbegrenzers op vraag van de klantendienst.

[Meer informatie](#)

- De watermaatschappijen plaatsen geen debietbegrenzers meer tijdens de epidemie.

[Meer informatie](#)

- Een versterking van de hulp toegekend door OCMW's aan mensen in situatie van bestaansonzekerheid wordt voorzien, met een uitzonderlijke extra dotatie van 500.000 euro voor het Sociaal Waterfonds.
- De OCMW's voorzien in een eenmalige forfaitaire tussenkomst van 40 euro op de waterfactuur van burgers in tijdelijke werkloosheid (volledig of gedeeltelijk).
- Voor zelfstandigen, KMO's en bedrijven wordt op eenvoudige vraag voorzien in de toekenning van betalingsmodaliteiten of -uitstel van de waterfactuur; de herziening van driemaandelijke voorschotten, rekening houdende met de activiteitsvermindering; de verlenging van de gewone betalingstermijnen; de versnelling van de betalingen door de publieke diensten in de watersector naar onderaannemers en leveranciers en de spreiding van de betalingstermijnen voor het betalen van waterbelastingen.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Betalingsvoorwaarden van de facturen**

- De betalingstermijn van de facturen wordt verlengd: tot eind juni zal er geen enkele aanmaning worden verstuurd.
- Er zal systematisch een afbetalingsplan over 10 maanden worden toegekend voor elke verzonden factuur die nog niet werd betaald, ongeacht of het gaat om een factuur van een particulier of een bedrijf. Om een afbetalingsplan te verkrijgen, volstaat het om een aanvraag in te dienen via afbetalingsplan@vivaqua.be of plan.de.paiement@vivaqua.be.

- **Opschorting van onderbreking van de waterlevering**

- Er werd beslist om de onderbreking van de watertoevoer in geval van niet-betaling op te schorten.

[Meer informatie](#)

6. Wonen

Federale Staat

- **Betalingsuitstel voor hypothecair krediet**

- Akkoord van 22 maart tussen de minister van Financiën en de bankensector, vertegenwoordigd door Febelfin.
- Particulieren en ondernemingen/organisaties die financieel worden getroffen door de coronacrisis en aan de toekenningsvoorwaarden voldoen, kunnen kosteloos betalingsuitstel (tot en met 30 september 2020) van hun hypothecair krediet vragen.
- Voor particulieren :
  - een betalingsuitstel van het hypothecair krediet houdt in dat een kredietnemer gedurende maximum 6 maanden zijn / haar krediet (en dit zowel voor kapitaal als intresten) niet moet afbetalen. De intresten gedurende het betalingsuitstel worden achteraf verrekend;
  - de banken verbinden zich ertoe om de gebruikelijke dossier- of administratiekosten niet aan te rekenen;
  - de financiële sector heeft extra aandacht voor diegenen die het zwaarst getroffen worden door de huidige crisis. Kredietnemers die maandelijks minder dan 1.700 euro netto overhouden, kunnen daarom betalingsuitstel opnemen zonder dat ze intresten op het betalingsuitstel zijn verschuldigd. De bank neemt dit op zich.
- Voor aanvragen die tot en met 30 april 2020 worden gedaan, kan maximum 6 maanden betalingsuitstel worden verkregen, en dit tot uiterlijk 31 oktober 2020. Voor aanvragen die na 30 april 2020 worden gedaan, blijft de einddatum 31 oktober 2020.

[Meer informatie](#)

Vlaanderen

- **Huurprijsvermindering in sociale huur**

- Als een huurder of een van de personen van wie het inkomen in aanmerking wordt genomen voor de huurprijsberekening tijdelijk werkloos is wegens overmacht (reden 'coronavirus') wordt de huurprijs berekend op basis van het huidige inkomen, met name de som van de inkomsten van de maand die aan de toepassing voorafgaat.

- **Verlenging huurovereenkomst wegens uitzonderlijke omstandigheden**

- In afwijking van de regelgeving kan de huurder tijdens de duurtijd van de coronavirus-maatregelen de verlenging van de huurovereenkomst wegens buitengewone omstandigheden aan de verhuurder vragen met een e-mail. Die aanvraag kan ook nog gebeuren tijdens de maand voor de vervaldag van de huur.

- **Tijdelijk verbod op uithuiszettingen**

- De Vlaamse regering op heeft op 27 maart beslist om gerechtelijke uithuiszettingen tijdelijk niet toe te laten. Gerechtelijke uithuiszettingen die toch zouden worden doorgevoerd zullen voortaan zonder recht of titel gebeuren. Het besluit machtigt uitdrukkelijk de politie om deze bepalingen te laten naleven. Dit geldt zolang de civiele noodsituatie van kracht is. Voorlopig is dat tot en met 17 juli.
- Een eerdere aankondiging van de Vlaamse minister van Wonen gaf ook aan dat een noodzakelijke uithuiszetting ten gevolge van een onbewoonbaarverklaring wel kon, als er direct een alternatief voorzien werd. De lokale besturen zouden hiervoor eenmalig beroep kunnen doen op de middelen van het Fonds voor de Huisvesting.

- **Snellere inwerkingtreding van het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen**

- Het OCMW zal ook voor mensen wiens huurachterstal ontstaan is na 1 april beroep kunnen doen op het Fonds ter bestrijding voor uithuiszetting. De vergoeding wordt tijdelijk aangepast.
- Het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen treedt in werking op 1 juni 2020. Aanvankelijk was voorzien dat enkel huurachterstallen die ontstaan zijn na 1 juni 2020, de inwerkingtredingsdatum van het besluit, in aanmerking komen voor een begeleidingsovereenkomst. Om ook betalingsachterstanden ingevolge de huidige 'coronavirusmaatregelen' voor de maanden april en mei 2020 te kunnen vatten in een begeleidingsovereenkomst, wordt deze inwerkingtreding vervroegd naar 1 april 2020.
- Ook de maanden nadien zullen er mogelijk meer mensen beroep doen op het OCMW omwille van huurachterstal. Om deze toegenomen instroom aan begeleidingsovereenkomsten op te vangen, wordt het tussenkomstpercentage bij de start van de begeleidingsovereenkomst opgetrokken van 25 % naar 45 % en dit voor alle begeleidingsovereenkomsten die bij het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen worden ingediend voor 1 oktober 2020. Het OCMW kan voor de huurachterstanden die in mei worden gemeld, de partijen bijeenbrengen en de onderhandelingen opstarten. Vanaf 1 juni kunnen de tegemoetkomingen door het Fonds worden toegekend.
- Het OCMW beslist autonoom of het al dan niet een beroep doet op het Fonds.

[Meer informatie](#)

- **Uitstel van betaling voor woonkredieten van het Vlaams Woningfonds**

- Ontleners van hypothecaire kredieten bij het Vlaams Woningfonds kunnen uitstel van betaling krijgen voor een termijn van 6 maanden tot uiterlijk eind oktober 2020.

[Meer informatie](#)

- **Controle op woonkwaliteitsnormen**

- Gelet op de verstrengde maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te vertragen heeft Wonen-Vlaanderen beslist om voorlopig alleen in hoogdringende situaties met veiligheids- en/of gezondheidsrisico's conformiteitsonderzoeken in woningen uit te voeren. Dit geldt ook voor de acties en hercontroles in het kader van de strafrechtelijke procedure door de Vlaamse

Wooninspectie. Dit wordt beoordeeld op basis van enerzijds de ernst van de gebreken en anderzijds de mogelijke nadelige gevolgen voor de eigenaar.

- Bewijs van herstel van gebreken zal zoveel als mogelijk op een alternatieve werkwijze gebeuren (zoals gebruik van foto's, facturen en dergelijke meer).
- Alle niet-hoogdringende conformiteitsonderzoeken worden on hold gezet. Na het afbouwen van de coronamaatregelen kunnen dossiers ambtshalve opnieuw worden opgestart.

[Meer informatie](#)

- **Subsidie voor gemeenten die bewoners herhuisvesten**

- Als een burgemeester een besluit tot onbewoonbaarverklaring of overbewoondverklaring neemt, moet hij de bewoners snel herhuisvesten. Hoewel de COVID-19-maatregelen de komende weken en maanden geleidelijk aan zullen versoepelen, zullen ze toch nog enige tijd het organiseren van herhuisvesting bemoeilijken. Om de lokale besturen bij te staan verstrekt het Vlaamse Gewest daarom tijdelijk een subsidie van maximaal 2.500 euro per herhuisvesting aan gemeenten.

[Meer informatie](#)

- **Vlaamse ombudsman kan bemiddelen bij huurconflicten**

- Van 1 mei tot 1 oktober 2020 kunnen huurders en verhuurders bij de Vlaamse ombudsman terecht voor bemiddeling in huurconflicten naar aanleiding van de COVID-19-crisis. De Vlaamse Ombudsdienst en Wonen-Vlaanderen bundelen hiervoor hun krachten. Door de COVID-19-crisis ontstaan er relatief meer huurconflicten tussen verhuurders en huurders. Heel wat private huurders en verhuurders contacteerden recent ook de Vlaamse ombudsman met bemiddelingsvragen. De ombudsman had daarvoor echter geen mandaat, maar een aanpassing in het Vlaams Ombudsdecreet maakt daar nu ruimte voor. De minister van Wonen geeft opdracht aan Wonen-Vlaanderen om de Vlaamse Ombudsdienst te ondersteunen in deze nieuwe bemiddelingsopdracht.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- **Aanpassing van de huur in de sociale huisvesting**

- Huurders die een financieel bewijs kunnen tonen van het inkomensverlies gelieerd aan de COVID-19-maatregelen, kunnen gebruik maken van soepele afbetalingsplannen, en van een aanpassing van de huur in functie van hun specifieke situatie. De betrokken huurders kunnen contact opnemen met de sociale diensten van het regionaal bureau van het *Fonds* waarvan men afhangt.

- **Ondersteuning in de betaling van huur in de private huurmarkt**

- Er dient een onderhandelde oplossing gevonden te worden met de verhuurder. De administratie heeft een [typebrief](#) gepubliceerd.

- Indien geen akkoord kan worden gevonden, kan de huurder een renteloze lening vragen. De Société Wallonne de Crédit Social (SWCS) zal, onder bepaalde voorwaarden, een renteloze lening kunnen toekennen voor de betaling van hun huur aan huurders in betalingsmogelijkheden (ook in het kader van een studentenhuur).

[Meer informatie](#)

- Mogelijkheid om de huurovereenkomst te verlengen

- Het is nu mogelijk om een vraag te richten tot de verhuurder om de verlenging van de huurovereenkomst wegens uitzonderlijke omstandigheden in te roepen, door de onmogelijkheid om te verhuizen.

[Meer informatie](#)

- Versoepeling van de regels omtrent studentenhuurovereenkomsten

- Bij gebreke aan een ander akkoord over de stopzetting van de huurovereenkomst of de herziening van de huurprijs, wordt voorzien in een uitzonderingsprocedure die de huurder (ouder of student) toelaat om de huurovereenkomst vanaf het einde van de maand april stop te zetten indien er een inkomensverlies is van minstens 15 % door de lockdown.

[Meer informatie](#)

- Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen

- De huurders kunnen in het kader van een uithuiszetting niet op straat gezet worden. Ze kunnen ook niet verplicht worden om bij kennissen te logeren voor een overgangperiode, of om zich tot het OCMW of een andere dienst te wenden voor een woning. Op die manier wordt een vermenigvuldiging van sociale contacten vermeden.
- Concreet wordt de uitvoering van elke gerechtelijke en administratieve beslissing tot uithuiszetting opgeschort van 19 maart tot 5 april 2020, intussen verlengd tot 19 april. Deze einddatum zal kunnen worden verschoven zolang de sanitaire situatie dit vereist. De politie wordt belast met het waken over de naleving van dit verbod en is bevoegd om op te treden indien nodig.

[Meer informatie](#)

- Betalingsmoeilijkheden voor woonkredieten

- De SWCS laat toe om de betaling van kredietaflossingen uit te stellen en beoordeelt dit geval per geval, middels bewijs dat de financiële situatie van de persoon door de COVID-19-crisis is benadeeld.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Gewoonlijke procedure voor huurherziening binnen het sociale huurstelsel

- De huurprijs mag in de loop van het jaar enkel aangepast worden als het gezinsinkomen met minstens 20% verlaagd is ten opzichte van het moment van de vaststelling.

[Meer informatie](#)

- Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen

- Tot en met 3 mei 2020 is elke materiële uithuiszetting verboden.
- De uitoefening van alle gerechtelijke en administratieve beslissingen die een uithuiszetting gelasten, wordt automatisch opgeschort tot en met 3 mei 2020.
- De politie wordt belast met het toezicht op de naleving van dit besluit, indien nodig onder dwang of met geweld.
- De bepalingen van dit besluit gelden met onmiddellijke ingang tot en met 3 mei 2020 en kunnen worden verlengd bij besluit van de Minister-President indien de openbare veiligheid dit verantwoordt.

[Meer informatie](#)

- Moeilijkheden bij betaling huur of aflossing woonkredieten

- Als u als gevolg van de COVID 19-crisis problemen ondervindt bij de betaling van huur en/of de mensualiteit van een krediet, staat het Woningfonds ter beschikking om vragen te beantwoorden en na te denken over mogelijke oplossingen.

[Meer informatie](#)

- Versoepeling van de opzegtermijnen voor private huurders en studenten die huren

- In deze moeilijke periode is het nodig om maatregelen te nemen in verband met de beëindiging van de huurovereenkomst om eventuele rechtsonzekerheid weg te nemen en Brusselse huurders die het moeilijk hebben, te ondersteunen. Daarom heeft de Brusselse regering beslist om de opzegtermijnen uitzonderlijk en tijdelijk te versoepelen:
  - voor woninghuurovereenkomsten wordt de opzegtermijn met ingang van 16 maart opgeschort en dat zolang de maatregelen waardoor mensen verplicht zijn om thuis te blijven, van kracht zijn. De huurders moeten tijdens deze opschortingsperiode echter wel huur blijven betalen, zolang zij de woning bewonen;
  - voor studentenhuurovereenkomsten en kortlopende huurovereenkomsten voor een studentenwoning wordt de opzegtermijn verkort tot een maand. De student die iets huurt, moet zijn huur tijdens de verkorte opzegtermijn uiteraard wel blijven betalen. Het spreekt voor zich dat deze uitzonderlijke regelingen niet van toepassing zijn wanneer de eigenaar en de huurder tot een ander akkoord zijn gekomen.

[Meer informatie](#)

- **Premie ter ondersteuning van kwetsbare huurders**

- Op 16 april heeft de regering aangekondigd dat ze een uitzonderlijke en eenmalige premie van 214,68 euro toe zou kennen om de meest kwetsbare huurders die inkomensverlies lijden, te ondersteunen en te helpen, zodat zij hun huur kunnen betalen. De premie is voorbehouden voor huurders in de private huur, waarvan het inkomen is verminderd of weggefallen tussen 16 maart en 3 mei 2020, wegens bijvoorbeeld volledige of tijdelijke werkloosheid gedurende tenminste 15 werkdagen; voor zelfstandigen die genieten van de overbruggingsuitkering of van elke andere gewestelijke premie die voorzien is voor zelfstandigen die niet kunnen genieten van de overbruggingsuitkering. Voor gezinnen is het voldoende dat één enkel lid van het gezin beantwoordt aan deze voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op de premie. Ook situaties van woningdelen vallen onder toepassing. De huurovereenkomst moet gaan om de enige woning en hoofdverblijfplaats binnen het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest op het ogenblik van de aanvraag van de premie. Het netto belastbaar inkomen van het gezin (voor de coronacrisis) moet gelijk zijn aan of lager zijn dan 150 % van het plafond waaronder aanspraak kan worden gemaakt op het verkrijgen van een sociale woning, rekening houdende met de gezinssamenstelling.

[Meer informatie](#)

- **Stedenbouwkundige inrichting van bepaalde buurten**

- Het gewest met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte beslist om in samenwerking met de gemeenten te voorzien in een aantal tijdelijke autoluwe straten, woonerven en tijdelijke fietsstraten. Bedoeling is om ze leefbaarder te maken voor de inwoners tijdens de lockdown, dat fietsers en voetgangers voorrang krijgen op wagens en dat de maximale snelheid 20 km per uur bedraagt. Brussel Mobiliteit zal waar nodig woonerven installeren om te zorgen dat noodzakelijke verplaatsingen te voet of met de fiets in alle veiligheid en met voldoende afstand kunnen gebeuren.

[Meer informatie](#)

Duitstalige Gemeenschap

- **Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen**

- Het Crisisdecreet, aangenomen op 6 april door het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, voorziet in een tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen.

[Meer informatie](#)

7. Dak- en thuisloosheid

Federale Staat

- Opvang van dak- en thuislozen

- De minister van Armoedebestrijding maakt 652.050 euro vrij om de federale winteropvang in de Trierstraat in Brussel met twee maanden te verlengen tot 31 mei. Dat moet ervoor zorgen dat daklozen van opvang kunnen blijven genieten, nu veel andere organisaties sluiten. In het centrum in de Trierstraat worden 250 daklozen opgevangen. In het centrum zijn 15 geïsoleerde kamers gecreëerd om zieke daklozen die mogelijk met het coronavirus besmet zijn, af te zonderen.
- Daarnaast kent de minister aan de steden Gent, Antwerpen, Luik en Charleroi een subsidie van in totaal 200.000 euro toe. Dat moet hen de mogelijkheid geven om plaatsen open te stellen waar zieke daklozen op een veilige en geïsoleerde manier kunnen worden gehuisvest.

[Meer informatie](#)

Vlaanderen

- Maatregelen in de opvang- en inloopcentra van de CAW's

- Op advies van het Agentschap Zorg & Gezondheid worden de opvangcentra en inloopcentra van de CAW's voor dak- en thuislozen niet gesloten. Er worden maatregelen genomen om het risico op verspreiding van het coronavirus in te dijken. Zo worden groepsactiviteiten afgelast en worden maaltijden in groep vervangen door maaltijdbedeling aan huis. CAW's wordt aangeraden contact op te nemen met het lokaal bestuur om noodopvang te voorzien voor zieke bewoner als ze er zelf niet in zouden slagen en om de maaltijdbedeling aan huis te organiseren.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- Vrijmaking fondsen voor aanwerving extra personeel

- Er werd 1.000.000 euro vrijgemaakt door de Waalse regering, voor een periode van 3 maanden, om tijdelijk bijkomend personeel aan te nemen (teams versterken, meer daklozen opzoeken op straat, voedselhulp, alternatieve opvang,...).

- Creatie alternatieve nachtopvang voor daklozen

- Alternatieve opvang wordt gecoördineerd door de provinciegouverneurs, in samenwerking tussen OCMW's, burgemeesters, lokale opvangstructuren en Rode Kruis.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Uitzonderlijk budget voor het actieplan

- Op 26 maart heeft de Brusselse regering een bijkomend budget van meer dan 7 miljoen euro beschikbaar gesteld om deze acties ten behoeve van daklozen en migranten uit te voeren. Deze acties vormen een aanvulling op de maatregelen die door de gemeenten zijn genomen.

[Meer informatie](#)

- Opvang van zieke daklozen

- Het Brussels Gewest organiseert sinds 17 maart een ziekenopvang (met isolatie) voor 15 daklozen met corona. De ernstig zieken worden doorverwezen naar ziekenhuizen. Ook wordt een mobiel interventieteam georganiseerd en staat Bruss'Help in voor de dispatching.

[Meer informatie](#)

- Dagopvang van daklozen en transitmigranten

- Ten gevolge van de federale maatregelen die opvang van asielzoekers beperken organiseert het Brussels Gewest sinds 20 maart de volgende zaken:
  - de nachtopvang Porte d'Ulysse (350 personen) wordt ook een dagopvang;
  - er wordt voedselbedeling georganiseerd volgens strikte veiligheids- en gezondheidsnormen;
  - er wordt ook een leegstaand hotel met 120 plaatsen vrijgehouden voor dak- en thuislozen.

- Ondersteuning van gemeentes die hotels opeisen voor nachtopvang

- Daarnaast worden gemeentes ook aangezet om leegstaande hotels te reserveren voor dak- en thuislozen. De GGC betaalt de vaste kosten en de personeelskosten van het hotel. Ze voorziet ook in begeleidend psychosociaal en verplegend personeel. Het Gewest staat in voor de reiniging na de bezetting van het hotel. Gemeente en OCMW staan in voor onthaal, maaltijden en bewaking.

[Meer informatie](#)

- Ontwikkeling van een crisisplatform door Bruss'help

- Het Agentschap Bruss'help, dat de dringende hulp aan dak- en thuislozen coördineert in Brussel, heeft een nieuw platform ontwikkeld de COVID-19-crisis te beheren. De software maakt het mogelijk om in realtime en gecentraliseerd de beschikbare plaatsen in verschillende diensten te overzien, om dak- en thuislozen snel te kunnen doorverwijzen naar een ziekenhuis of opvang. De software laat toe om de coördinatie tussen verschillende opvanginstellingen te automatiseren. Dit nieuwe systeem zal kunnen worden aangepast na het einde van de huidige gezondheids crisis. Het gaat niet om een traceerinstrument. De database eerbiedigt het medisch geheim en het beroepsgeheim.

[Meer informatie](#)

8. Sociale bescherming

Federale Staat

- Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht Coronavirus

- De tijdelijke werkloosheid wegens overmacht Coronavirus geldt tot 30 juni 2020.
- De uitkeringen voor tijdelijke werkloosheid – zowel om economische redenen als om overmacht – worden voor een periode van drie maanden verhoogd van 65 procent naar 70 procent van het (aan maandelijks 2.754,76 euro) geplafondeerde loon om het inkomensverlies voor de getroffen werknemers te beperken. De ingehouden bedrijfsvoorheffing is altijd 26,75 %.
- Om te vermijden dat werknemers die in het systeem van tijdelijke werkloosheid terecht komen op het einde van de maand niet kunnen betaald worden omdat hun dossier niet volledig rond is, krijgen ze al een forfait van 1.450 euro en ontvangen nadien het saldo.
- De toeslag die moet worden betaald door de werkgever aan de werknemer in geval van tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen, 5,63 euro per dag, wordt nu aan iedereen toegekend en ten laste van de RVA genomen.
- De dagen van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht worden beschouwd als gelijkgestelde dagen voor jaarlijkse vakantie.
- De werknemer moet een uitkeringsaanvraag indienen bij een uitbetalingsinstelling (een vakbond: ACLVB, ACV, ABVV, of openbaar: HVW). Hij kan daarvoor een vereenvoudigd formulier invullen. Dat vindt hij op de homepage van de website van zijn uitbetalingsinstelling.
- De RVA heeft aangekondigd dat werknemers die al tijdelijk werkloos waren in maart, geen nieuwe aanvraag tijdelijke werkloosheid meer moeten indienen in april bij de Hulpkas of bij hun vakbond. De werkgever verlengt de tijdelijke werkloosheid met een elektronische aangifte.
- Tijdelijk werklozen kunnen vrijwilligerswerk doen met behoud van hun tijdelijke werkloosheidsuitkering en hoeven dat tot 30/6/2020 niet te melden aan de RVA, noch toestemming te vragen.
- De interimwerknemers die normaal verder bij eenzelfde gebruiker interimwerk zouden uitvoeren, kunnen gedurende de onderbreking van de tewerkstelling als gevolg van COVID-19 uitzonderlijk ook toegelaten worden tot de tijdelijke werkloosheid. De contractuele band met de interimwerkgever moet wel behouden blijven. Ten gevolge van een akkoord tussen de uitbetalingsinstellingen, de RVA en Federgon, moesten de interimwerknemers wiens werk sinds 13 maart onderbroken is wegens het coronavirus, door dezelfde werkgever opnieuw worden aangenomen vanaf ten laatste 10 april om een toegelaten te worden tot de tijdelijk werkloosheid.

[Meer informatie](#)

- **Tijdelijke bevroering van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen**
  - De minister van Economie heeft op 8 april in de Kamercommissie aangekondigd dat de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen bevroren zou worden tussen 1 april en 30 juni, omwille van de COVID-19-crisis. Een koninklijk besluit volgt nog.
  - Gezien de omstandigheden zijn de werkzoekenden niet in staat om werk te zoeken. De maatregel zal indien nodig verlengd worden.
  - Deze maatregel is ook van toepassing op personen die vallen onder het artiestenstatuut. Voor hen zal het percentage van zestig procent als vergoedingsbasis worden behouden.
- **Tijdelijke verlenging van de duurtijd van de inschakelingsuitkering**
  - De minister van Economie heeft op 8 april ook aangekondigd dat de duurtijd van de inschakelingsuitkering, die normaal beperkt is tot drie jaar, met drie maanden verlengd wordt wegens de COVID-19-crisis.
- **Overbruggingsrecht voor zelfstandigen in problemen door het coronavirus**
  - De zelfstandigen in hoofdberoep (incl. helpers, meewerkende echtgenoten in het maxistatuut en (primo)starters) die hun activiteit verplicht moeten onderbreken naar aanleiding van de sluitingsmaatregelen genomen door de federale overheid, hebben recht op de financiële uitkering van het overbruggingsrecht voor de maanden maart en april 2020.
  - De verplichte sluiting moet zijn opgelegd door de Nationale Veiligheidsraad en de onderbreking van de activiteiten door de coronacrisis moet minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen hebben geduurd.
  - De aanvrager moet als zelfstandige sociale bijdragen verschuldigd zijn in België en mag niet genieten van een vervangingsinkomen.
  - De maandelijkse uitkering bedraagt 1.291,69 euro zonder gezinslast en 1.614,10 euro met gezinslast. Om de gezinssituatie te bepalen is er geen attest van de ziekenfonds vereist en volstaat een verklaring op eer van de zelfstandige dat hij al dan niet gezinslast heeft.
  - Dit overbruggingsrecht kan gecumuleerd worden met de hinderpremies voor het coronavirus die voorzien zijn op gewestelijk niveau.
  - Sinds 11 april bestaat ook een mogelijkheid van gedeeltelijke overbruggingsuitkering voor andere categorieën zelfstandigen dan zelfstandigen in hoofdberoep: zelfstandigen in bijberoep, zelfstandigen in hoofdberoep gelijkgesteld met bijberoep, student-zelfstandigen en actief gepensioneerde zelfstandigen met bepaalde inkomensvoorwaarden.

[Meer informatie](#)

- **Betalingsmodaliteiten voor sociale bijdragen**
  - Zelfstandigen die getroffen worden door de gevolgen van COVID-19, kunnen een schriftelijke aanvraag indienen bij hun socialeverzekeringsfonds om de betaling van hun sociale bijdragen met een jaar uit te stellen, zonder dat daarvoor verhogingen zullen aangerekend worden en zonder invloed op de uitkeringen. De maatregel geldt voor de voorlopige bijdragen van het

eerste en tweede kwartaal van 2020 en voor de regularisatiebijdragen van kwartalen van 2018 die vervallen op 31 maart 2020 en 30 juni 2020.

- Zelfstandigen die hun voorlopige sociale bijdragen van het eerste kwartaal van 2020 niet tijdig voor 31 maart 2020 betalen, zullen omwille van de laattijdige betaling geen verhogingen moeten betalen. Hetzelfde geldt voor de laattijdige betaling van regularisatiebijdragen die op 31 maart 2020 moeten betaald zijn. Die verhogingen vallen automatisch weg. De zelfstandige moet dus geen aanvraag doen.
  - Zelfstandigen die moeilijkheden ondervinden ten gevolge van het coronavirus, kunnen een vermindering vragen van hun voorlopige sociale bijdragen voor het jaar 2020 als hun beroepsinkomsten lager liggen dan één van de wettelijke drempels.
  - Zelfstandigen in hoofdberoep en meewerkende echtgenoten (met inbegrip van starters) die hun sociale bijdragen niet kunnen betalen, kunnen vrijstelling van bijdragen vragen voor het eerste en tweede kwartaal van 2020.
  - De socialeverzekeringsfondsen zullen voorlopig geen aanmaningen meer versturen voor nog niet betaalde sociale bijdragen. Ook de aangekondigde dwangbevelen voor nog niet betaalde sociale bijdragen zullen tot nader order niet uitgevoerd worden.
- **Ziekte en arbeidsongeschiktheid**
- De ziektekosten van de zelfstandigen en hun familie worden terugbetaald door het ziekenfonds.
  - Zelfstandigen die minstens 8 dagen arbeidsongeschikt zijn hebben vanaf de eerste dag recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering van het ziekenfonds.
  - In bepaalde gevallen kan je vragen om geen sociale bijdragen te betalen tijdens de periode van ziekte ("gelijkstelling wegens ziekte").

[Meer informatie](#)

- **Huisbezoeken/controles in functie van de toekenning en behoud van uitkeringen sociale bijstand**
- De controles van de verblijfsvoorwaarde van de IGO worden tijdelijk opgeschort tijdens de periode van versterkte maatregelen om het coronavirus te bestrijden. De controles beginnen opnieuw na de epidemie.
  - De POD Maatschappelijke Integratie formuleert de volgende richtlijnen voor de OCMW's :
    - huisbezoeken in het kader van het sociaal onderzoek tot een minimum beperken of zelfs opschorten en uitstellen tot een latere datum. Wanneer het huisbezoek niet kan worden uitgevoerd, kan dit geen reden zijn om de toekenning van de steun te weigeren of uit te stellen;
    - evaluaties van de GPMI via andere kanalen uitvoeren (telefoon, videoconferentie, enzovoort) of indien dit onmogelijk is uitstellen;
    - wanneer het sociaal onderzoek niet optimaal is kunnen verlopen en wanneer deze onregelmatigheden vervolgens worden vastgesteld, hebben de OCMW's steeds de mogelijkheid, wanneer de toestand hersteld zal zijn, een dossier of een beslissing te herzien en, indien nodig, het ten onrechte gestorte leefloon terug te vorderen;

- deze uitstel- en/of opschortingsmaatregelen mogen op geen enkel wijze afbreuk doen aan de rechten van de cliënten. De rechten van de cliënt moeten immers gewaarborgd worden;
- de genomen maatregelen ontslaan de OCMW's niet van de verplichting om de wettelijke beslissingstermijn van 30 dagen na te leven, bepaald in artikel 21 van de wet van 26 mei 2002.
- De DG Personen met een Handicap garandeert dat er geen onderbreking is in de uitbetaling van de maandelijkse tegemoetkoming. Tot minstens 17 april zullen er echter geen consultaties in de medische centra doorgaan in het kader van aanvragen van uitkeringen. Er zullen zoveel mogelijk beslissingen genomen worden op basis van de medische informatie in de dossiers, zonder dat mensen hoeven langs te komen. Zo nodig worden bijkomende inlichtingen opgevraagd of worden mensen later gecontacteerd om een nieuwe afspraak in te plannen.

[Meer informatie](#)

- **Verlenging van de sociale bijstand voor buitenlandse gebruikers**

- Om zijn rechten te vrijwaren kunnen de sociale bijstand en/of het leefloon voor een buitenlandse gebruiker worden verlengd indien de gemeentediensten hem zijn ontvangstbevestiging of bijlage niet verlenen waardoor hij niet kan bewijzen dat hij een aanvraag tot verlenging van zijn verblijfsrecht heeft ingediend en indien het rijksregister nog niet is aangepast.

[Meer informatie](#)

Vlaanderen

- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**

- De VDAB stelt alle afspraken met de controledienst uit. Mensen met een afspraak krijgen een seintje via de telefoon of de post. Iedereen krijgt de mogelijkheid om een schriftelijke toelichting te geven. Als hier geen gebruik van wordt gemaakt, wordt een nieuwe afspraak gemaakt voor een verhoor.

[Meer informatie](#)

- **Evalueren in functie van toekenning toeslagen bij kinderbijslag**

- De dienstverlening voor de zorgtoeslagevaluatie binnen het Groeipakket is opgeschort tot en met 17 april. Voor de al ingeplande afspraken wordt de ouders gevraagd of de specifieke ondersteuningsbehoefte van hun kind geëvalueerd mag worden op basis van de info in het dossier. Stemmen de ouders daarmee in, dan oordeelt de arts of hij/zij voldoende info heeft om de specifieke ondersteuningsbehoefte te beoordelen. Er wordt een nieuwe afspraak ingepland als de arts meent dat het dossier onvoldoende elementen bevat om de ondersteuningsbehoefte te beoordelen; als een ouder niet wenst dat de ondersteuningsbehoefte geëvalueerd wordt zonder consult.

[Meer informatie](#)

- Groeipakket

- De Vlaamse Regering voorziet in een aantal maatregelen voor leerlingen/studenten die omwille van de coronacrisis hun recht op gezinsbijslagen zouden verliezen of zouden terugvallen op hun recht als schoolverlater. Leerlingen/studenten en schoolverlaters kunnen in het systeem van tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht terecht komen indien zij een activiteit als student/stagiair/werknemer uitoefenden, waardoor er mogelijk een impact is op hun recht op gezinsbijslagen. Hetzelfde geldt voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte voor wat betreft de zorgtoeslag. In de praktijk kunnen zich ook situaties voordoen dat leerlingen/studenten omwille van de coronacrisis hun opleidingen niet kunnen voortzetten, bijvoorbeeld doordat ze niet kunnen terugkeren naar het buitenland, hun studiepunten terug moeten schroeven of doordat de onderwijsinstellingen bepaalde modules annuleren waarvoor ze waren ingeschreven.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden

- *Le Forem* stelt alle afspraken met de controledienst uit. Mensen zullen automatisch een nieuwe afspraak krijgen. Er zullen geen bewijzen worden gevraagd van het zoeken naar werk tijdens de lockdown.

[Meer informatie](#)

- Een budget van 5 miljoen euro om de OCMW's te ondersteunen

- Om de OCMW's de mogelijkheid te geven hun opdrachten te vervullen heeft de regering besloten om hen te herfinancieren, met de toekenning van een uitzonderlijke subsidie van 5 miljoen euro. Deze subsidie zal worden verleend aan de Waalse OCMW's op basis van het verdelingsmechanisme dat al bestaat in het *Fonds spécial de l'aide sociale* (FSAS).

[Meer informatie](#)

- Kinderbijslag en schoolplicht

- Voor gezinnen waar de kinderen minderjarig zijn verandert niets. Het recht op kindergeld is onvoorwaardelijk tot 18 jaar. Zelfs wanneer scholen gesloten zijn of kinderen in de onmogelijkheid verkeren om de lessen te volgen blijft het kindergeld zoals voorheen doorgestort worden. Geen enkel attest dient te worden geleverd. Ten gevolge van de verspreiding van valse informatie hieromtrent, heeft de AViQ deze belangrijke principes herhaald in een perscommuniqué van 30 april 2020.
- Bij jongeren ouder dan 18 jaar is het volgen van de lessen in bepaalde gevallen een criterium voor het blijven genieten van kindergeld. In het kader van de huidige gezondheids crisis heeft het Waals Gewest echter maatregelen genomen om de continuïteit van de betalingen te

garanderen zonder rekening te houden met het volgen van de lessen. Zo werd er besloten om tijdens de duur van de lockdown af te zien van de verplichting om minstens 17u per week lessen te volgen in het secundair onderwijs. Het bijzondere volmachtenbesluit waarin deze regel vervat is werd op 10 april 2020 in eerste lezing aangenomen door de Waalse regering. Een definitieve goedkeuring zou eerstdaags moeten volgen.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
  - Actiris heft de controles niet op en zal het zoekgedrag naar werk blijven controleren, rekening houdend met de uitzonderlijke omstandigheden en de persoonlijke situatie van de werkzoekenden. Alle persoonlijke onderhoudsmomenten worden wel opgeschort tot en met eind van de maatregelen.

[Meer informatie](#)

Duitstalige Gemeenschap

- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
  - ADG heft de controles niet op en zal het zoekgedrag naar werk blijven controleren, rekening houdend met de uitzonderlijke omstandigheden de persoonlijke situatie van de werkzoekenden. Alle fysieke persoonlijke onderhoudsmomenten worden wel opgeschort tot en met het einde van de maatregelen.

[Meer informatie](#)

- **Crisisdecreet van toepassing op kinderbijslag**
  - Het Crisisdecreet van 6 april is ook van toepassing op dit domein en geeft de burgers de mogelijkheid om over een bijkomende termijn van 30 dagen te beschikken om documenten in te dienen zonder verlies van rechten. Dit is bijvoorbeeld interessant voor studenten die hun studies in Duitsland volgen en die attesten moeten indienen. Nu beschikken ze over een bijkomende termijn van 30 dagen om dit te doen.
- **Medische controles voor de *Dienstelle für Selbstbestimmtes Leben***
  - Op dit ogenblik gebeuren er geen medische controles. Verificaties gebeuren, wanneer mogelijk, op basis van de informatie in het dossier.

9. Werk en economie

Federale Staat

- **Tijdelijk moratorium op faillissementen van bedrijven**
  - Tijdens de COVID-19-crisis zal elke onderneming als schuldenaar, die in moeilijkheden verkeert als gevolg van COVID-19, worden beschermd tegen bewarend en uitvoerend beslag, faillietverklaring en gerechtelijke ontbinding. Bovendien zullen de betalingstermijnen die opgenomen zijn in een reorganisatieplan, verlengd worden. En overeenkomsten gesloten vóór de inwerkingtreding van het koninklijk besluit kunnen niet eenzijdig of gerechtelijk ontbonden worden.
- **Mogelijkheid voor tijdelijk werklozen om te werken**
  - Tijdelijk werklozen krijgen de mogelijkheid om op een flexibele manier en zonder inkomensverlies tijdelijk in de tuinbouw- en bosbouwsector te werken. Zo krijgt de werknemer voor een volledige werkdag bijvoorbeeld het normale loon voor de uitgeoefende functie en 75 % van de tijdelijke werkloosheidsuitkering.
- **Mogelijkheid van korte opeenvolgende contracten van bepaalde duur**
  - In kritische sectoren kunnen korte contracten van bepaalde duur bij eenzelfde werkgever opeenvolgen voor een periode van drie maanden.
- **Toegang van asielzoekers tot de arbeidsmarkt**
  - Asielzoekers krijgen toegang tot de arbeidsmarkt op voorwaarde dat zij hun aanvraag hebben ingediend bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Zij zullen de mogelijkheid hebben om te werken voor de duur van de procedure, met inbegrip van de duur van een eventueel beroep tegen de beslissing die is ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Het doel is het gebrek aan arbeidskrachten, met name seizoensarbeiders, te compenseren.

[Meer informatie](#)

Vlaanderen

- **Hinderpremie voor zelfstandigen**
  - Zelfstandigen en ondernemingen met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest die getroffen zijn door de verplichte sluitingsmaatregelen komen in aanmerking voor de premie.
  - Als je omwille van de coronamaatregelen verplicht wordt om volledig te sluiten krijg je een premie van 4.000 euro.
  - Als je vanaf 6 april nog steeds verplicht moet sluiten kan je voor elke bijkomende sluitingsdag een bijkomende sluitingspremie ontvangen. Deze bedraagt 160 euro per verplichte sluitingsdag die samenvalt met een normale openingsdag zoals die van toepassing was voor 14 maart 2020.

[Meer informatie](#)

- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**

- Opschorten van doorstroomtrajecten en verlengen van inschakelingstrajecten.
  - Vandaag worden heel wat doelgroepmedewerkers in de sociale economie voorbereid op een job in een reguliere onderneming, bijvoorbeeld via stages. In de praktijk liggen echter heel wat ondernemingen stil. Daarom worden deze begeleidingstrajecten op tot het einde van de crisis opgeschort. Lopende inschakelingsprojecten in de lokale diensteneconomie worden dan weer verlengd tot na de crisis. Op die manier krijgen werknemers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt alle kansen om na de crisis hun begeleidingstraject op te starten of verder uit te voeren als het al opgestart was.
- Opschorten regel voor invulling aantal doelgroepwerknemers in maatwerkbedrijven
  - De regel dat maatwerkbedrijven op jaarbasis 90 % van het totaal aantal jobs voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt effectief moeten ingevuld hebben om de nodige subsidies te krijgen, wordt tijdelijk opgeschort. Op die manier volgt er in 2021, bij het niet behalen van die 90 % invullingsgraad in 2020, geen automatische vermindering van middelen.
- Meer financiële ademruimte
  - Voor bedrijven uit de sociale economie die economische of financiële hinder ondervinden, zal het Departement WSE geen automatische inhoudingen (verminderingen) doen op de maandelijkse voorschotten. Zo krijgen de betreffende bedrijven tijdelijk wat meer financiële ademruimte.
- Gegarandeerde financiering van arbeidszorgmedewerkers
  - De overheid financiert de begeleiding van mensen die door hun persoonlijke situatie onbetaald werk verrichten. Het gaat dan over arbeidszorgmedewerkers. Nu arbeidszorginitiatieven hun activiteiten tijdelijk opschorten, dreigt de financiering van de begeleiders in het gedrang te komen. Daarom wordt de gemiddelde financiering van de voorbije twee maanden (januari – februari 2020) behouden tijdens de duur van de crisis.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- **Hinderpremie voor zelfstandigen**

- Een forfaitaire vergoeding van 5.000 euro zal worden toegekend aan bedrijfssectoren die moeten sluiten of stilgelegd zijn (horeca, kleinhandel, logies, reisbureaus, autocarbedrijven, toeristische attracties, taxi's...). Op 22 april heeft de regering aangekondigd dat de premie zou worden uitgebreid naar andere sectoren (autoverkoop, artistieke sector, immobiëlen, bioscopen).

- Een forfaitaire vergoeding van 2.500 euro zal worden toegekend aan gedeeltelijk getroffen activiteiten (kapper) en die hebben genoten van de volledige overbruggingsuitkering voor de maanden maart en april.
- Daarenboven worden gratis diensten ter beschikking gesteld van bedrijven die een faillissementsrisico willen afwenden, via www.1890.be.

[Meer informatie](#)

- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**

- Bijkomende financiële middelen
  - Een budget van 115 miljoen euro is voorzien om hulp te bieden aan de gezondheids-, de sociale en de tewerkstellingssector. De regering voorziet in drie verschillende hulpmaatregelen die op maat van de sectoren zullen worden toegepast:
    - de sectoren (vooral gezondheid en eerste lijn) die het hoofd moeten bieden aan een toename van hun activiteiten. Zij krijgen een uitzonderlijk budget van 75 miljoen euro ;
    - de gesubsidieerde sectoren die een sterke daling of zelfs een volledige stopzetting van hun activiteiten zullen meemaken. Hun subsidies worden behouden.
    - de sectoren die de inkomsten van hun cliënten zullen verliezen. Zij krijgen een bijkomende forfaitaire tussenkomst van 5.000 euro.

[Meer informatie](#)

- **Aanpassing van de wetgeving omtrent jobstudenten**

- Per jaar kan een jobstudent normaal gezien maximaal 475 uur werken. In het kader van de COVID-19-crisis heeft de regering besloten dat de uren gepresteerd tussen 1 april 2020 en 30 juni 2020 niet worden gerekend in deze 475 uur. Voor de kinderbijslag worden de gewerkte uren van een jobstudent tussen 1 april 2020 en 30 juni 2020 ook niet meegerekend.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Hinderpremie voor zelfstandigen**

- Zelfstandigen en ondernemingen met een exploitatiezetel in het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest die getroffen zijn door de verplichte sluitingsmaatregelen komen in aanmerking voor de premie.
- Een eenmalige premie van 4.000 euro is voorzien per bedrijf dat naar aanleiding van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad verplicht moet sluiten.
- Op 16 april heeft de regering deze premie uitgebreid naar bijkomende sectoren.

[Meer informatie](#)

- Bijkomende premies

- Op 16 april heeft de regering aangekondigd 3.000 euro steun toe te kennen aan alle exploitanten van taxidiensten en diensten voor het verhuren van voertuigen met chauffeur.
- Daarnaast heeft de regering ook aangekondigd een compensatiepremie van 2.000 euro in te voeren. Na de eenmalige premie voor winkels en handelszaken die verplicht moesten sluiten, wordt beslist om een compensatiepremie toe te kennen. Die is bedoeld om ondernemers en micro-ondernemingen (met 0 tot 5 VTE) die hun activiteit door de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus aanzienlijk zien afnemen, te ondersteunen.

[Meer informatie](#)

- Steunmaatregelen voor de sociale economie

- Toepasbaarheid van economische steunmaatregelen op sociale inschakelingsondernemingen
  - Omwille van hun statuut kunnen zij normaal geen aanspraak maken op economische bijstand, maar de Brusselse regering heeft beslist dat alle steunmaatregelen toegankelijk moeten zijn voor de erkende sociale inschakelingsondernemingen. Zo kunnen zij per vestigingseenheid (maximaal vijf) een eenmalige premie van 4.000 euro krijgen. Het is de bedoeling om op die manier hun inschakelingsactiviteiten voor werkzoekenden die bijzonder ver van de arbeidsmarkt staan, veilig te stellen.

[Meer informatie](#)

- Ondersteuning van huishoudhulpen en dienstenchequebedrijven
  - Steun aan de huishoudhulpen: de huishoudhulpen van de dienstenchequebedrijven die hun zetel in het Brussels Gewest hebben en die op het grondgebied van het Gewest werken, zullen naast hun tijdelijke werkloosheidsuitkering een bijkomende vergoeding van 2,5 euro bruto per uur tijdelijke werkloosheid kunnen ontvangen.
  - Een forfaitair bedrag per dienstenchequebedrijf: een forfaitair bedrag van 4.000 euro wordt toegekend aan dienstenchequebedrijven die hun zetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben.
  - Verhoogde regionale interventie: om bedrijven in staat te stellen huishoudhulpen en gebruikers voldoende bescherming te bieden, zullen bedrijven voor de duur van de crisis profiteren van een verhoogde interventie van 2 euro, d.w.z. 16,60 euro in plaats van 14,60 euro per dienstencheque.

[Meer informatie](#)

10. Schulden en belastingen

Federale Staat

- Personenbelasting

- Voor de betaling van zowel de personenbelasting als de vennootschapsbelasting, de belasting van niet-inwoners en de rechtspersonenbelasting zal automatisch, bovenop de normale betaaltermijn en zonder aanrekening van nalatigheidsintresten, een extra termijn van 2 maanden worden toegekend.
- Deze maatregel geldt voor de afrekening van deze belastingen, aanslagjaar 2019, gevestigd vanaf 12 maart 2020.
- Voor de betaling van schulden inzake de personen- of vennootschapsbelasting, ook deze gevestigd vóór 12 maart 2020, gelden de aangekondigde steunmaatregelen en zijn extra betaaltermijnen, vrijstelling van nalatigheidsintresten en/of kwijtschelding van boetes wegens laattijdige betaling, op aanvraag, mogelijk.

[Meer informatie](#)

- Verzekeringen voor particulieren

- De sectororganisatie Assuralia bereikte een akkoord dat mee gefaciliteerd werd door de Nationale Bank met de steun van de FSMA en de federale regering. De Belgische verzekeringssector gaat inspanningen leveren om de negatieve impact van de COVID-19 crisis op de particulieren, gezinnen, zelfstandigen en bedrijven te verzachten. De verzekeringsondernemingen gaan de volgende maanden soepel omgaan met klanten in nood en ervoor zorgen dat ze blijvend beschermd worden.
- Voor natuurlijke personen die in tijdelijke werkloosheid zijn beland vanwege de COVID-19 crisis: een engagement van de verzekeringssector om de pensioen-, overlijdens-, invaliditeits- en hospitalisatie dekking van de collectieve verzekeringen (aangegaan door de werkgever) van de personen die in tijdelijke werkloosheid belanden, zonder verder formaliteiten voort te zetten. De betaling van de betreffende premies door de werkgever wordt uitgesteld tot 30 september 2020.
- Het opschorten, tot 30 september 2020, van zowel rentebetalingen als kapitaalaflossingen van hypothecaire kredieten aangegaan bij verzekeringsondernemingen alsook de betaling van premies van schuldsaldoverzekeringen gelieerd aan hypothecaire kredieten. Dit voor zover de verzekerde kan aantonen dat hij in financiële moeilijkheden is beland door de COVID-19 crisis. Het akkoord weerspiegelt dat van de overheid met de banken.

[Meer informatie](#)

- **Gedwongen uitvoeringsmaatregelen**

- Ten gevolge van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad, maar ook op vraag van het College van Hoven en Rechtbanken, heeft de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders onder meer de volgende richtlijnen uitgevaardigd aan haar leden:
  - zo veel mogelijk opschorten van alle lopende maatregelen van tenuitvoerlegging. Wat de opdrachten betreft van de institutionele schuldeisers (zoals het Waals Gewest, VLABEL, RSZ, FOD Financiën, steden en gemeenten, sociale huisvestings-maatschappijen...) dienen hun aanbevelingen te worden opgevolgd;
  - uitstel van alle voorziene verkoopdagen;
  - minnelijke invordering: alle verrichtingen in het kader van de minnelijke invordering kunnen normaal verlopen, behoudens het bezoek aan de woonplaats;
  - in elk geval zullen de gerechtsdeurwaarders soepel moeten zijn bij de opvolging van de afbetalingsplannen, en de rechtsonderhorigen zoveel mogelijk aan te raden online of elektronisch te betalen.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Opschorting van de LEZ-boetes**

- Brussel beschikt sinds 1 januari 2018 over een lage emissiezone die het gebruik van de meest vervuilende voertuigen beperkt om de luchtkwaliteit en de gezondheid van de bevolking te verbeteren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Gezien de COVID-19-crisis, moeten alle getroffen burgers de kans krijgen om naar het ziekenhuis te gaan en dienen alle andere verplaatsingen mogelijk gemaakt te worden die essentieel zijn als gevolg van deze pandemie. De Brusselse Regering heeft daarom beslist de datum te wijzigen waarop de verzending van de boetes in het kader van de *Low Emission Zone* van start gaat (oorspronkelijk gepland voor 1 april 2020) en de verzending van de boetes tijdelijk op te schorten voor de sinds 2018 betrokken voertuigen. De inwerkingtreding van de boetes wordt uitgesteld tot de eerste dag na de einddatum van de maatregelen die de federale overheid neemt ter bestrijding van de Covid-19 pandemie. (1 paragraaf)

[Meer informatie](#)

11. Onderwijs

Vlaanderen

- Organisatie van het onderwijs

- In navolging van de COVID-19 maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad waren de lessen geschorst tot en met zondag 3 mei. Op 24 april besliste de Nationale Veiligheidsraad dat vanaf maandag 18 mei de lessen op school kunnen herstarten voor enkele prioritaire groepen van leerlingen, die dan gedeeltelijk op school les krijgen. Vlaamse scholen kunnen kiezen voor een pilootfase op vrijdag 15 mei.
- Opvang op school tijdens de lesweken voor [drie groepen van gezonde leerlingen](#):
  - kinderen van ouders met een job in een cruciale sector;
  - kinderen en jongeren in het buitengewoon onderwijs, de onderwijsinternaten, de MPIGO's en de IPO's van het gemeenschapsonderwijs. Zij zijn medisch en/of sociaal kwetsbaar en moeten opgevangen worden;
  - leerlingen in een kwetsbare thuissituatie. De school schat zelf in over wie dat gaat, in overleg met het CLB en de ouders.
- Tijdens de paasvakantie ligt de [regie en de verantwoordelijkheid voor de opvang van kinderen uit de eigen gemeente bij het lokaal bestuur](#). De volgende groepen kinderen hebben, naast de kinderen van wie de ouder(s) een job in een cruciale sector uitoefenen, recht op de opvang georganiseerd door het lokale bestuur:
  - kinderen uit het buitengewoon onderwijs;
  - kinderen die 'uit huis geplaatst zijn', maar waar de plaatsende instantie akkoord gaat dat ze thuis verblijven;
  - kinderen in een kwetsbare positie, waarbij de draagkracht van de gezinscontext dreigt overschreden te worden.
- De Vlaamse Regering kent een eenmalige projectsubsidie van zo'n 690.000 euro toe aan de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw (VVSG) voor de compensatie van de kosten voor de kinderopvang tijdens de paasvakantie 2020.
- De Lijn blijft de ritten voor het [vervoer van leerlingen buitengewoon onderwijs](#) uitvoeren, tenzij ze van de directie de vraag krijgen dat niet langer te doen.
- Maatregelen opdat kwetsbare leerlingen kunnen genieten van [digitaal afstandsleren](#) en geen leerachterstand oplopen:
  - bij afstandsleren rekening houden met kansarme leerlingen (o.a. zonder computer of internetverbinding thuis);
  - scholen voor gewoon en buitengewoon secundair onderwijs kunnen [gedoneerde laptops](#) aanvragen voor sociaal kwetsbare leerlingen die thuis geen pc of laptop hebben, door contact op te nemen met hun koepel of het GO!. Scholen staan zelf in voor de verdeling. Als eigenaar van de toestellen beslissen ze zelf of ze, na de coronacrisis, bij de leerlingen blijven;

- gratis wifi voor leerlingen zonder internettoegang: Leerlingen zonder internetaansluiting thuis kunnen tijdens de coronacrisis gratis gebruik maken van:
  - [Wi Free](#) van Telenet. Aanvragen voor logincodes kunnen enkel door officieel erkende instanties zoals scholen, OCMW's of jeugdorganisaties ingediend worden;
  - Proximus [Public WiFi](#). Scholen vragen tijdelijke toegangscode aan;
- niet-digitaal lesmateriaal op school afhalen: scholen die afstandslernen niet (enkel) via digitale weg organiseren of die voor (bepaalde) leerlingen lesmateriaal op papier aanbieden, doen op dit moment alle nodige inspanningen om dat tot bij die leerlingen thuis te krijgen.
- [VRT brengt extra programma-aanbod voor onderwijs door impact coronavirus.](#)
- Tips over [alternatieve vormen van leren](#) en [manieren om kwetsbare leerlingen te ondersteunen](#).

Meer informatie

- Leerlingen krijgen van maandag 20 april tot en met vrijdag 15 mei vanop afstand nieuwe leerstof aangeboden volgens de principes van '[preteaching](#)'.
- Vanaf 18 mei
  - Gaan in het lager onderwijs 3 leerjaren fysiek terug naar school (6de, 2de en 1ste). Voor de andere leerlingen blijft '[preteaching](#)' via afstandsonderwijs van toepassing.
  - Starten in het secundair onderwijs de lessen op school voor de laatstejaars, om de doorstroom naar hoger onderwijs of de arbeidsmarkt vlot te laten verlopen. Er kunnen ook 2 bijkomende leerjaren herstarten. Voor de andere leerlingen blijft '[preteaching](#)' via afstandsonderwijs van toepassing.
  - Blijven het basis- en secundair onderwijs voorzien in opvang van leerlingen op school en in voor- en naschoolse opvang. In die opvang krijgen de leerlingen nieuwe leerstof aangeboden via '[preteaching](#)', net zoals hun klasgenoten die thuis zijn.
  - Scholen kunnen best inschatten of kwetsbare leerlingen voor wie '[preteaching](#)' thuis om verschillende redenen niet evident is, beter af zijn in de opvang op school.
  - Leerlingen vanaf 12 jaar en personeelsleden moeten op school mond- en neusbedekking dragen en de [voorzorgsmaatregelen](#) blijven gelden.

Meer informatie

- Vanaf 20 april tot het einde van het schooljaar kunnen scholen een beroep doen op de [pedagogische reserve](#) die intussen werd aangelegd. Die bestaat uit initiatieven en organisaties die leerlingen bijkomend kunnen ondersteunen (bv. met bijles, huiswerkbegeleiding, taalondersteuning).
- Scholen kunnen een beroep doen op de sociaal telefoontolken om de communicatie met anderstalige ouders te vergemakkelijken. De kosten van scholen en CLB's voor sociaal telefoontolken zullen voor de periode van 20 april tot aan de heropstart van de lessen op school door het ministerie van Onderwijs betaald worden.

- Evaluaties tijdens de periode waarin de lessen opgeschort zijn - vanaf 16 maart tot de paasvakantie en in de preteaching periode na de paasvakantie - kunnen enkel formatief zijn. Formatieve evaluatie helpt scholen en leraren om hun leerlingen te monitoren, te weten waar ze het moeilijk mee hebben, gerichte feedback te geven. Sommige leerlingen volgen in (zeer) moeilijke omstandigheden preteaching. Daar moet rekening mee gehouden worden.

[Meer informatie](#)

- Ook de voorzieningen Jeugdhulp krijgen te maken met het concept van preteaching. De aanpak hiervan kan school per school sterk verschillen. Daarom geeft het Agentschap Opgroeien een aantal richtlijnen mee om dit in goede banen te leiden.

[Meer informatie](#)

- **Kinderopvang**

- Groepsopvang en gezinsopvang blijven open:
  - voor kinderen van alle ouders voor wie dit nodig is om te kunnen blijven werken, zeker de ouders die in de cruciale sectoren of essentiële diensten werken;
  - voor kinderen in een kwetsbare thuissituatie en voor wie opvang thuis moeilijk is.

[Meer informatie](#)

- Ouders verliezen geen respijtdagen als hun kind niet naar de opvang gaat.
  - Gezinnen zouden geen financiële gevolgen mogen ondervinden omwille van de verplichting om hun kind thuis te houden tijdens de coronacrisis. Ouders zullen daarom geen respijtdagen moeten inzetten voor de dagen tussen 14 maart en 19 april waarop zij hun kind niet naar de opvang brengen, zowel in de opvang met inkomenstarief als in de opvang met vrije prijs.
  - De Vlaamse Regering zet de compensatiesubsidie in om het verlies aan ouderbijdrage voor organisatoren op te vangen.

[Meer informatie](#)

- De maatregelen en richtlijnen voor de kinderopvang worden verlengd tot en met 3 mei 2020.

[Meer informatie](#)

- Vanaf 4 mei wordt maximaal ingezet op een haalbare, gefaseerde uitbreiding van de groepen kinderen voor wie opvang nodig is. Opvang moet worden voorzien voor volgende groepen van kinderen:
  - kinderen van wie de ouder(s) enkele buitenhuis kunnen werken, zowel uit de essentiële sectoren als uit de andere sectoren;
  - kinderen die opgroeien in een maatschappelijk kwetsbaar gezin of in een gezin met veel spanningen, waar er sprake is van onveiligheid en geweld (moeilijke thuissituatie).

[Meer informatie](#)

- Subsidie voor ICT-materiaal in residentiële jeugdhulpvoorzieningen

- De Vlaamse Regering kent 633.000 euro subsidie toe aan de residentiële jeugdhulpvoorzieningen voor de aankoop van of de investering in ICT-materialen, zodat de kinderen en jongeren die hier verblijven onderwijs op afstand kunnen volgen.

[Meer informatie](#)

Federatie Wallonië-Brussel

- Organisatie van het onderwijs

- De COVID-19 maatregelen waartoe de Nationale Veiligheidsraad heeft besloten zijn van toepassing op de Franse Gemeenschap. Alle lessen waren daarom opgeschort tot en met 3 mei. Op vrijdag 24 april heeft de Nationale Veiligheidsraad besloten tot de gedeeltelijke heropening van de scholen vanaf 18 mei.
- Er wordt voorrang gegeven aan:
  - afstudeer- en oriënteringsjaren;
  - het eerste en tweede leerjaar lager onderwijs gezien het belang van deze twee jaren in het verkrijgen van de eerste basisvaardigheden;
  - aan leerlingen met leermoeilijkheden vastgesteld door hun leraren;
  - aan de leerlingen uit het bijzonder onderwijs waarvan de opvolging noodzakelijk is voor hun psycho-pedagogische en sociale ontwikkeling, zoals vastgesteld door hun leraren en door de psycho-medico-sociale diensten van de school.
- Opvang is verzekerd, ook gedurende de paasvakantie:
  - voor de kinderen van ouders die een professionele activiteit uitoefenen in essentiële sectoren of diensten;
  - voor kinderen in specifieke sociale situaties in het kader van het beleid rond jeugdzorg;
  - voor kinderen van ouders die geen andere keuze hebben dan de zorg voor hun kinderen toe te vertrouwen aan grootouders, die een kwetsbaar publiek vormen;
  - vanaf 4 mei, voor de kinderen van ouders die opnieuw aan het werk moeten en voor de kinderen die over het algemeen in moeilijke sociale omstandigheden leven.
- De school moet ervoor zorgen dat alle ouders op de hoogte zijn van deze maatregel, rekening houdend met degenen die mogelijk geen toegang hebben tot digitale communicatie.
- Leerlingen die verblijven in een internaat zonder andere opvangmogelijkheden en/of permanente opvangcentra, moeten worden gehuisvest volgens de door de organiserende instantie vastgestelde regels, met inachtneming van de door de Nationale Veiligheidsraad vastgestelde principes. De Federatie Wallonië-Brussel zal contact opnemen met het Waalse Gewest en de Cocof om het schoolvervoer te verzekeren voor de leerlingen die daar gewoonlijk gebruik van maken. Overdag moeten de leerlingen worden opgevangen in de school waar ze zijn ingeschreven.
- Voor de klassen die niet heropstarten op 18 mei is huiswerk mogelijk. De modaliteiten worden overgelaten aan het oordeel van de onderwijsteams, in overeenstemming met de richtlijnen die

in een omzendbrief zijn vastgelegd en met het oog op het waarborgen van gelijkheid in het leerproces.

- Het thuiswerk kan in geen enkel geval betrekking hebben tot leerstof die nog niet voorafgaand in klas werd gezien; het moet kaderen in een logica van verbetering, consolidatie, verdere diepgang.
- Als de leerkracht gebruik maakt van e-learning modaliteiten, is het noodzakelijk dat hij/zij ervoor zorgt dat elke leerling in de klasgroep het materiaal en de ondersteuning heeft om dit in optimale omstandigheden te doen. De Federatie Wallonië-Brussel werkt momenteel aan de versterking van de toegang tot haar aanbod op dit gebied (e-learning, moodle);
- Op initiatief van de minister van Digitalisering zullen [117 laptops](#) ter beschikking worden gesteld van kansarme studenten. Brusselse administraties die over verouderde hardware beschikken (computers, tablets, telefoons, enz.) worden ook aangemoedigd om dit te schenken aan kansarme studenten.
- als er papieren materiaal wordt verspreid, moet alles in het werk worden gesteld om de toegang voor alle leerlingen te waarborgen.
- Voor de studenten waarvan de lessen gedeeltelijk herbeginnen vanaf 18 mei,
  - moet nieuwe leerstof worden aangeboden wanneer de leerlingen, begeleid door hun leerkrachten, op school aanwezig zijn;
  - bijzondere aandacht moet worden gegeven aan leerlingen die voor de opschorting van de lessen al leermoeilijkheden hadden of waarmee geen contact is kunnen worden onderhouden tijdens de lockdown.
- De externe certificatsproeven (*CEB*, *CE1D* en *CESS*) worden afgeschaft:
  - de summatieve evaluaties zullen niet kunnen worden gebundeld in de vorm van een eindsessie op het einde van het schooljaar en zullen enkel kunnen slaan op leerstof die is onderwezen in klasvorm, voor wat betreft de lesjaren die verband houden met het behalen van de *CEB*, de *CE1D* en de *CESS* ;
  - de jury of de klassenraad beslist over het slagen of niet van de student, alsook over het toekennen van het certificaat (*CEB*, *CE1D*, *CESS*);
  - beslissen om het jaar over te doen moet de uitzondering blijven;
  - de beslissing dient in dialoog met ouders en leerlingen te worden genomen.
- De Federatie Wallonië-Brussel heeft een [praktijkfiche](#) voor leerkrachten met hulpmiddelen voor een ander soort kennisverwerving.
- Er is een gratis telefoonnummer beschikbaar voor leerkrachten en ouders met betrekking tot het beleid rond COVID-19 op scholen.
- De Federatie Wallonië-Brussel werkt samen met de RTBF en verspreidt gratis educatieve programma's op [auvio.be/kids](#) om het thuisleren te stimuleren.
- Sommige operatoren voorzien openbare internetconnecties voor leerlingen zonder toegang tot internet:
  - [Telenet We-free](#) : alleen officieel erkende instanties (scholen, OCMW's, jeugdorganisaties, enzovoort) kunnen een aanvraag indienen (per e-mail).

- [Proximus Public Wifi](#) : alleen scholen, universiteiten en hogescholen kunnen een aanvraag indienen.

[Meer informatie](#)

- Vanaf 4 mei 2020 wordt opvang niet meer beschouwd als enkel voorbehouden voor kinderen waarvan de ouders in de eerste lijn werken of die niet over een alternatieve opvangmogelijkheid beschikken. Alle kinderen moeten op progressieve wijze opgevangen kunnen worden, rekening houdende met de organisationele mogelijkheden van de opvangverleners, en zonder onderscheid.

[Meer informatie](#)

- **Kinderopvang beperkt tot prioritaire doelgroepen**
  - Net als bij scholen wordt de kinderopvang gehandhaafd, maar beperkt.
    - voor kinderen waarvan de ouders een "cruciale" functie vervullen, d.w.z. een eerstelijns-functie (artsen, gezondheidswerkers, verzorgingspersoneel in rustoorden, veiligheidsdiensten, enzovoort) of ondersteuning bieden aan deze eerste lijn (personeel in de kinderopvang, leerkrachten, personeel van het openbaar vervoer, voedingswinkels, enz.);
    - voor kinderen in specifieke sociale situaties (SPJ-mandaat...) en voor kinderen van ouders die zelf in een specifieke sociale situatie verkeren;
    - kinderen van ouders die geen andere keuze hebben dan de zorg voor hun kinderen toe te vertrouwen aan grootouders die een kwetsbaar publiek zijn.

[Meer informatie](#)

- Noch de gesubsidieerde, noch de vrije kinderopvang mogen aan de ouders betaling vragen van kostendeelname of opvangkosten wegens de afwezigheid van hun kind tussen 16 maart en 19 april 2020.

[Meer informatie](#)

- **Financiële ondersteuning aan de studenten in het hoger onderwijs**
  - De Regering heeft besloten om 2.285.000 euro extra te verlenen aan hoger onderwijsinstellingen zodat ze rechtstreeks hun studenten kunnen ondersteunen, bovenop de reeds bestaande budgetten. Het doel is om de studenten met budgettaire problemen te helpen met hun huur, kosten, internet, voeding,...

[Meer informatie](#)

Duitstalige Gemeenschap

- **In navolging van de COVID-19 maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad zijn de lessen voorlopig geschorst tot en met zondag 17 mei.**
  - Desalniettemin blijft het geheel van het personeel in dienst en staat het ter beschikking van de directeur. Deze laatste beslist hoe en waar de leerkrachten hun opdracht vervullen.
- **Kinderopvang**
  - De kinderopvangen worden opengehouden zodat de kinderen van ouders die moeten werken opgevangen blijven worden. De openingsuren worden verlengd van 6u tot 23u.

12. Voedselhulp

Federale Staat

- Maatregelen betreffende het FEAD

- De distributie van voedselhulp via het FEAD (Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen) gaat door tijdens de lockdown om tegemoet te komen aan de vitale behoeften van mensen in precaire situaties. Voedselhulporganisaties zijn echter verplicht zich te houden aan een aantal veiligheidsinstructies en -richtlijnen.
- Versoepeling van de FEAD procedures:
  - de FEAD-producten zijn normaal gesproken bedoeld voor mensen die onder de armoedegrens leven. De POD Maatschappelijke Integratie vraagt de partnerorganisaties om tijdens de lockdownperiode de toewijzingsregels flexibeler toe te passen door het aanvoeren van overmacht;
  - FEAD-producten kunnen worden overgedragen aan voedselhulporganisaties die niet door het FEAD erkend zijn.

[Meer informatie](#)

- Steun aan voedselbanken en OCMW's

- Op verzoek van de minister van Werk, Economie en Consumenten en de minister van Maatschappelijke Integratie werd door de federale regering een budget van 276.000 euro toegekend aan organisaties die instaan voor voedselhulp en aan de opslag- en distributiecentra.

[Meer informatie](#)

- Op initiatief van de minister van Maatschappelijke Integratie heeft de Ministerraad een subsidie van 3 miljoen euro toegekend aan de OCMW's, zodat zij de begunstigden rechtstreeks kunnen ondersteunen in het kader van de toegang tot voedingsmiddelen en basisproducten voor hygiëne. Daarnaast is de federale regering een overleg gestart met de retailsector, zodat deze maatregelen kan treffen om het gebrek aan voedseloverschotten en levensnoodzakelijke producten te compenseren.

[Meer informatie](#)

- De minister van Maatschappelijke Integratie heeft ook besloten om een IT-platform (www.schenkingsbeurs.be) te financieren met 10.000 euro om het aanbod van de burgers te verzamelen die wensen bij te dragen aan de verdeling van voedselhulp bij de voedselbanken bij hen in de omgeving.

[Meer informatie](#)

- **Oproep tot vrijwilligers door de POD Maatschappelijke Integratie om voedselbanken, OCMW's en organisaties die actief zijn in de voedselhulpsector te helpen.**

- Vrijwilligers kunnen naar het platform van de [Schenkingsbeurs](#) surfen. Na inschrijving, zullen zij in contact worden gebracht met de organisaties van hun regio die hulp nodig hebben.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- **Financiële hulp aan dringende voedselhulp**

- De regering heeft besloten om een uitzonderlijke bijdrage van één miljoen euro te besteden aan het versterken van de dringende voedselhulp. Ze is bestemd voor de 305 organisaties die voedselhulp aanbieden in Wallonië : sociale kruideniers en restaurants, OCMW's.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Ondersteuning van de voedselhulpsector**

- Versterking van de coördinatie van de voedselhulp van de Federatie van de Bicommunautaire Maatschappelijke Diensten (59.800 euro).
- Steun aan het DREAM-project van het OCMW van de Stad Brussel (project voor socioprofessionele inschakeling dat onverkochte verse groenten en fruit van de Brusselse Vroegmarkt recupereert en herverdeelt) (220.000 euro).
- Ontwikkeling van concrete projecten op het terrein in samenwerking met de diensten van de voedselhulpsector, de gemeenten en de OCMW's (200.000 euro).

[Meer informatie](#)

13. Zorg en Welzijn

Federale Staat

- **Geen ereloosupplementen voor patiënten met Covid-19**
  - De federaal minister van Volksgezondheid deelde mee dat *"wie besmet is met corona en in het ziekenhuis verzorgd moet worden, zal achteraf geen supplementen moeten betalen aan dat ziekenhuis omdat hij of zij op een eenpersoonskamer verbleef. Gezien het besmettingsgevaar is een eenpersoonskamer medisch noodzakelijk. In dat geval zijn ereloon-supplementen altijd uitgesloten"*.

[Meer informatie](#)

- **Terugbetaling opsporingstesten naar het Coronavirus tijdens de COVID-19-pandemie**
  - Het RIZIV heeft de laboratoria gevraagd om hun facturatie van de COVID-19-testen on hold te zetten. De testen worden nu volledig terugbetaald wanneer ze gebeuren volgens de richtlijnen van Sciensano en wanneer het laboratorium voldoet aan bepaalde kwaliteitsvoorwaarden.

[Meer informatie](#)

- **Medisch advies via de telefoon voor huisartsen en derdebetalersregeling**
  - Tijdens de pandemie wordt aan de huisartsen gevraagd om zoveel mogelijk medisch advies te geven per telefoon. Het RIZIV heeft twee nieuwe codes opgesteld waardoor artsen hun medisch advies per telefoon via het derdebetalerssysteem kunnen aanrekenen in twee situaties gelinkt aan de COVID-19-crisis.

Ten eerste, adviezen met het oog op triage COVID-19:

- Onder advies met oog op triage COVID-19 verstaat men een telefonische triage na volledige anamnese van een patiënt met symptomen van een mogelijke coronabesmetting, in een bijzondere situatie waarbij maatregelen zich opdringen op het gebied van volksgezondheid om de risico's op verspreiding in te perken.
- De arts moet zijn patiënt duidelijk kunnen identificeren en noteert het telefonisch contact in het dossier van de patiënt, de raadgevingen die werden verstrekt en de aard van de documenten die werden afgeleverd.
- Deze verstrekking mag slechts éénmaal per patiënt worden aangerekend.

Ten tweede, adviezen met het oog op continuïteit van zorg:

- Onder advies met oog op continuïteit van zorg verstaat men een telefonische anamnese van een patiënt in behandeling bij de arts, die om gemotiveerde redenen de arts niet in persoon kan ontmoeten gelet op de adviezen in verband met de COVID-19-pandemie. Dit geldt dus ook voor de patiënten die omwille van hun COVID-problematiek de arts raadplegen voor bijkomende opvolging.
- De arts moet zijn patiënt duidelijk kunnen identificeren en noteert in het dossier van de patiënt het telefonisch contact, de gemotiveerde reden die nopen tot dit advies, de

raadgevingen die werden verstrekt, de eventuele aanpassingen aan het behandelingschema en de aard van de documenten die werden afgeleverd.

- Deze verstrekking mag per patiënt per zorgverstrekker slechts éénmaal per periode van 7 dagen worden aangerekend.

[Meer informatie](#)

- **Dringende medische hulp**

- Het opstellen van een attest dringende medische hulp is niet noodzakelijk voor de tussenkomst van de staat in de medische kosten voor personen zonder wettig verblijf.

[Meer informatie](#)

- **Tijdelijke verlaging van het BTW-tarief op mondklappers en handgel**

- Op de ministerraad van 2 mei 2020 heeft de regering besloten om het BTW-tarief op mondklappers en handgels tijdelijk te verlagen van 21 % naar 6 %, van 4 mei tot 31 december 2020.

[Meer informatie](#)

Vlaanderen

- **Extra middelen voor hulplijnen**

- De corona crisis treft ook indirect andere doelgroepen : denk aan kwetsbare kinderen en jongeren. De Vlaamse regering trekt extra middelen uit voor het jeugdinformatieplatform WAT WAT en de telefonische en online hulplijnen Awel, Tele-Onthaal, 1712 en de Zelfmoordlijn. Deze kanalen zijn essentieel voor het grondig informeren en sensibiliseren van specifieke groepen in de bevolking, maar ook om extra hulp te bieden aan kwetsbare kinderen en jongeren.

[Meer informatie](#)

- **Actieplan 'Zorgen voor morgen'**

- Dit [actieplan mentaal welzijn](#) van de Vlaamse Regering bevat onder meer een gerichte aanpak voor specifieke doelgroepen in de Jeugdhulp.

[Meer informatie](#)

- **Bezoek aan kinderen en jongeren**

- De Taskforce COVID-19 Zorg heeft de voorwaarden bepaald voor de bezoeken aan kinderen en jongeren die in een open of gesloten voorziening uit de jeugdhulp verblijven. Bezoek zal ten vroegste vanaf 4 mei toegelaten worden. Vanaf dan zal het mogelijk zijn dat er 1 bezoeker komt, en bij voorkeur maar niet noodzakelijk dezelfde.

- Kinderen en jongeren in de pleegzorg kunnen ook bezoek ontvangen onder die voorwaarden, maar helaas nog niet in het pleeggezin zelf. Dat kan wel in een ruimte bij de pleegzorgdienst of in een 'Huis van het kind' in de buurt.

[Meer informatie](#)

- **Projectsubsidie van 1 miljoen euro aan de Huizen van het Kind**

- De Vlaamse Regering kent een projectsubsidie van 1 miljoen euro toe aan de Huizen van het Kind, om vrijetijds materiaal aan te kopen voor kinderen in een maatschappelijk kwetsbare positie. Volgende maatregelen worden genomen om de kwetsbare kinderen en jongeren die zwaar getroffen worden door de Covid-19-maatregelen te ondersteunen en te versterken:
  - een subsidie voor het lokaal aanbieden van pakketten vrijetijds materiaal;
  - een subsidie voor de heropstart en de versterking van externe ondersteuning aan kinderen en jongeren in jeugdhulpvoorzieningen;
  - een subsidie voor tijdelijke ondersteuning en hulp bij specifieke probleemsituaties in de vrijetijdscontext;
  - een subsidie aan het Kenniscentrum Mediawijsheid om de e-inclusie van kwetsbare kinderen en jongeren te verhogen door digitale geletterdheid en online sociale, kritische en creatieve vaardigheden te versterken;
  - een subsidie voor bovenlokale en landelijke organisaties binnen het jeugdwerk die zich in het bijzonder richten op kwetsbare kinderen en jongeren;
  - de projectoproep 'Connecteren van kwetsbare kinderen en jongeren met de buurt en de buitenwereld'.

[Meer informatie](#)

Waals Gewest

- **Een bijkomend forfaitair bedrag voor opvang- en zorginstellingen**

- Voor rusthuizen en psychiatrische zorginstellingen wordt een bedrag van 400 euro per bed op erkende opvangplaats toegekend. Voor gehandicapten of kwetsbare mensen (dak- en thuislozen, slachtoffers van geweld, verslaafden...), voorziet de regering in een forfait van 250 euro per erkende opvangplaats, indien de zorg voor deze doelgroep verschillend is.

- **Bijkomende psychologen gedurende één jaar**

- Het coronavirus heeft een grote impact op de mentale gezondheid van de bevolking, de eerstelijnszorgverstrekkers en in het bijzonder op meer kwetsbare en geïsoleerde mensen zoals inwoners van rusthuizen of instellingen bijvoorbeeld. De lockdown kan een zeer zware psychische noodtoestand en een grote angst ten gevolge van het gevoel van onmacht tegen de ziekte veroorzaken. Om deze reden heeft de regering beslist om de psychologische hulp aan de bevolking, de professionals en de inwoners van instellingen te versterken. In concreto zullen de

verschillende Waalse diensten voor sociaal welzijn 141 bijkomende psychologen in dienst kunnen nemen. Zij zullen instaan voor de hulp aan iedere hulpbehoevende. Een budget van 8,6 miljoen euro is hiervoor voorzien.

[Meer informatie](#)

Federatie Wallonië-Brussel

- Informatie over online hulpdiensten

- De COVID-19-maatregelen brengen het risico met zich mee om risico's op geweld binnen het gezin of ten aanzien van kinderen te verergeren. De Federatie Wallonië-Brussel heeft alle telefoonnummers van noodhulp, luister- en ondersteuningslijnen die ter beschikking zijn van slachtoffers, auteurs, hun naasten en professionals in moeilijkheden gebundeld.

[Meer informatie](#)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Creatie van een oproeplijn voor bejaarde personen in woon-zorgcentra en geïsoleerde bejaarde personen**

- Creatie van een telefoonlijn om de bewoners van de woon-zorgcentra in het Brusselse gewest psychologische ondersteuning te bieden tijdens deze periode van inperking en afzondering met soms dramatische gevolgen voor het gevoel van psychisch isolement.

- **Oprichting van een mobiel team ter versterking van de maatregelen in verband met verslavingen**

- De gezondheids- en sociale situatie van de meest precare drugsgebruikers is sinds de coronaviruscrisis verslechterd door de vermindering van de activiteit van tal van diensten. Er zijn initiatieven genomen, maar de situatie van veel patiënten baart de sector zorgen. Een mobiel team werd opgericht om de gezondheidsrondes uit te breiden en zo de band met patiënten met wie de therapeutische banden zijn verzwakt, opnieuw aan te knopen.

[Meer informatie](#)

14. Justitie en detentie

Federale staat

- **Beperking van de toegang tot gevangenissen**

- In de Belgische gevangenissen worden duidelijke maatregelen genomen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan en om ieders gezondheid te beschermen. Een van de maatregelen is een verscherping van de regels rond bezoek aan de gevangenis. Tot nader order zijn alle vormen van bezoek geannuleerd. Dit betekent: bezoek in de bezoekszaal, kinderbezoek, bezoek zonder toezicht (ongestoord bezoek, familiebezoek) en bezoek achter glas. Als compensatie voor het wegvallen van dit bezoek krijgt de gedetineerde een extra belkrediet van 20 euro om in deze moeilijke tijden contact te kunnen houden met familie en vrienden.

[Meer informatie](#)

- **Kosteloos gebruik van het platform DPA-Deposit**

- In samenspraak met de FOD Justitie hebben de gemeenschappelijke ordes van de balies een betalend digitaal systeem ontwikkeld dat advocaten de mogelijkheid geeft om procedurestukken neer te leggen zonder zich fysiek te moeten verplaatsen naar de griffies van alle hoven en rechtbanken van het land.
- Om niet-noodzakelijke verplaatsingen naar de verschillende griffies van de hoven en rechtbanken van het land te vermijden en om te vermijden dat diezelfde griffies overbelast worden terwijl ze met een minimale fysieke dienstverlening functioneren, is het gebruik van het platform DPA-Deposit kosteloos tot en met 3 mei. Ook alle brieven en verzoekschriften kunnen nu ook digitaal worden overgemaakt aan de griffies.

[Meer informatie](#)

- **Organisatie van de juridische tweedelijnsbijstand**

- In het hele land hebben de bureaus voor juridische bijstand elektronische en telefonische permanenties georganiseerd om de toegang tot juridische tweedelijnsbijstand te garanderen voor de rechtszoekenden. Zij gaan soepel om met aanvragen tot aanwijzingen van advocaten.

[Meer informatie](#)

Federatie Wallonië-Brussel en Duitstalige Gemeenschap

- **Organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand**

- De Commissies en Bureaus voor juridische bijstand hebben telefonische zittingsmomenten georganiseerd binnen het kader van de eerstelijnsbijstand. Advocaten worden gevraagd om consultaties telefonisch te verzorgen, met financiële valorisatie door de Commissies voor juridische bijstand, indien nodig aangevuld door de Balies.

[Plus d'informations](#)

Overzicht maatregelen per beleidsniveau

Opmerking voor de lezer: via een hyperlink (in de titel van de maatregel) kunt u telkens de informatie met betrekking tot deze maatregel gaan raadplegen.

Federale Staat

- **Oprichting van een interfederale Taskforce “kwetsbare groepen” binnen het kader van de COVID-19-pandemie Behandeling van de aanvragen aan het sociaal stookoliefonds**
- **Behandeling van de aanvragen aan het sociaal stookoliefonds**
- **Betalingsuitstel voor hypothecair krediet**
- **Opvang van dak- en thuislozen**
- **Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht Coronavirus**
- **Tijdelijke bevrozing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen**
- **Tijdelijke verlenging van de duurtijd van de inschakelingsuitkering**
- **Overbruggingsrecht voor zelfstandigen in problemen door het coronavirus**
- **Betalingsmodaliteiten voor sociale bijdragen**
- **Ziekte en arbeidsongeschiktheid**
- **Huisbezoeken/controles in functie van de toekenning en behoud van uitkeringen sociale bijstand**
- **Verlenging van de sociale bijstand voor buitenlandse gebruikers**
- **Tijdelijk moratorium op faillissementen van bedrijven**
- **Mogelijkheid voor tijdelijk werklozen om te werken**
- **Mogelijkheid van korte opeenvolgende contracten van bepaalde duur**
- **Toegang van asielzoekers tot de arbeidsmarkt**
- **Personenbelasting**
- **Verzekeringen voor particulieren**
- **Gedwongen uitvoeringsmaatregelen**
- **Maatregelen betreffende het FEAD**
- **Steun aan voedselbanken en OCMW's**
- **Oproep tot vrijwilligers door de POD Maatschappelijke Integratie om voedselbanken, OCMW's en organisaties die actief zijn in de voedselhulpsector te helpen.**
- **Geen ereloon-supplementen voor patiënten met Covid-19**
- **Terugbetaling opsporingstesten naar het Coronavirus tijdens de COVID-19-pandemie**
- **Medisch advies via de telefoon voor huisartsen en derdebetalersregeling**

- Dringende medische hulp
- Tijdelijke verlaging van het BTW-tarief op mondklappers en handgel
- Beperking van de toegang tot gevangenissen
- Kosteloos gebruik van het platform DPA-Deposit
- Organisatie van de juridische tweedelijnsbijstand

Vlaanderen

- Oprichting van een Task Force 'Kwetsbare gezinnen'
- Vertaling van de COVID-19-maatregelen
- Brief naar lokale besturen
- Tegemoetkoming in de water- en energiefactuur voor wie tijdelijk werkloos werd
- Opladen budgetmeters
- Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit
- Tegemoetkoming in de water- en energiefactuur voor wie tijdelijk werkloos werd
- Verbod op afsluiten of begrenzen van het debiet van de waterlevering
- Huurprijsvermindering in sociale huur
- Verlenging huurovereenkomst wegens uitzonderlijke omstandigheden
- Tijdelijk verbod op uithuiszettingen
- Snellere inwerkingtreding van het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen
- Uitstel van betaling voor woonkredieten van het Vlaams Woningfonds
- Controle op woonkwaliteitsnormen
- Subsidie voor gemeenten die bewoners herhuisvesten
- Vlaamse ombudsman kan bemiddelen bij huurconflicten
- Maatregelen in de opvang- en inloopcentra van de CAW's
- Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden
- Evalueren in functie van toekenning toeslagen bij kinderbijslag
- Groeipakket
- Hinderpremie voor zelfstandigen
- Steunmaatregelen voor de sociale economie
- Organisatie van het onderwijs

- Kinderopvang
- Subsidie voor ICT-materiaal in residentiële jeugdhulpvoorzieningen
- Extra middelen voor hulplijnen
- Actieplan 'Zorgen voor morgen'
- Bezoek aan kinderen en jongeren
- Projectsubsidie van 1 miljoen euro aan de Huizen van het Kind

Waals Gewest

- Oprichting van een task force d'urgence sociale
- Versterking van de gratis telefoonnummers 1718 en 1719 en lancering specifieke FAQ
- Vertaling van de COVID-19-maatregelen
- Budgetmeters
- Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit
- Opschorting van waterafsluitingen en debietbegrenzers, en uitstel van betaling
- Aanpassing van de huur in de sociale huisvesting
- Ondersteuning in de betaling van huur in de private huurmarkt
- Mogelijkheid om de huurovereenkomst te verlengen
- Versoepeling van de regels omtrent studentenhuurovereenkomsten
- Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen
- Betalingsmoeilijkheden voor woonkredieten
- Vrijmaking fondsen voor aanwerving extra personeel
- Creatie alternatieve nachtopvang voor daklozen
- Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden
- Een budget van 5 miljoen euro om de OCMW's te ondersteunen
- Kinderbijslag en schoolplicht
- Hinderpremie voor zelfstandigen
- Steunmaatregelen voor de sociale economie
- Aanpassing van de wetgeving omtrent jobstudenten
- Financiële hulp aan dringende voedselhulp
- Een bijkomend forfaitair bedrag voor opvang- en zorginstellingen

- Bijkomende psychologen gedurende één jaar

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Oprichting van een Taskforce Sociale Urgentie voor het Coronavirus
- Gratis telefoonnummer voor sociale urgenties
- Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit
- Betalingsvoorwaarden van de facturen
- Opschorting van onderbreking van de waterlevering
- Gewoonlijke procedure voor huurherziening binnen het sociale huurstelsel
- Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen
- Moeilijkheden bij betaling huur of aflossing woonkredieten
- Versoepeling van de opzegtermijnen voor private huurders en studenten die huren
- Premie ter ondersteuning van kwetsbare huurders
- Stedenbouwkundige inrichting van bepaalde buurten
- Uitzonderlijk budget voor het actieplan
- Opvang van zieke daklozen
- Dagopvang van daklozen en transitmigranten
- Ondersteuning van gemeentes die hotels opeisen voor nachtopvang
- Ontwikkeling van een crisisplatform door Bruss'help
- Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden
- Hinderpremie voor zelfstandigen
- Bijkomende premies
- Steunmaatregelen voor de sociale economie
- Opschorting van de LEZ-boetes
- Ondersteuning van de voedselhulpsector
- Creatie van een oproeplijn voor bejaarde personen in woon-zorgcentra en geïsoleerde bejaarde personen
- Oprichting van een mobiel team ter versterking van de maatregelen in verband met verslavingen

Duitstalige gemeenschap

- Verzending van een brief aan alle inwoners
- Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen
- Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden
- Crisisdecreet van toepassing op kinderbijslag
- Medische controles voor de *Dienstelle für Selbstbestimmtes Leben*
- In navolging van de COVID-19 maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad zijn de lessen voorlopig geschorst tot en met zondag 17 mei.
- Kinderopvang
- Organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand

Federatie Wallonië-Brussel

- Organisatie van het onderwijs
- Kinderopvang beperkt tot prioritaire doelgroepen
- Financiële ondersteuning aan de studenten in het hoger onderwijs
- Informatie over online hulpdiensten
- Organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE, BESTAANSONZEKERHEID EN SOCIALE UITSLUITING

Koningsstraat 138, 1000 Brussel

www.armoedebestrijding.be

@Luttepauvrete